

ELOFIZETÉS.

HELYBEN ÉS VIDEKEN:

Egy évre ... 36 kor.
Fél évre ... 18 kor.
Egy negyed évre 9 kor.
Egy óra ... 8 kor.

Nyilttéri közlemények
megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1917.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Kedd, június 5.

A levegő hősei.

Minden nap itt zug fölöttünk a gép, könnyű röpte suhanva szeli a levegőt, két szárnya mint a kiterjesztett, meg nem libbenő madár szárnyak, amelyekre aranyport szítál a nap. Óriás szitakötőknek látszanak innen alantól, s amint elsiklanak, kécsesen keringenek felettünk: szinte el is feledjük, hogy a szárnyak között ül a gép lelke, a légtenger hajósa, egy végtelen harcér bátor katonája: az ember!

Ezer évek óta bántotta a föld lakóját földhözköttöttségének szánalmas terhe. Valami vontá mindig a magasság felé, s e mérhetetlen vágnak évezredek át voltak mártirjai. A görög Ikarosz nem őre a repülőknél, ő is csak folytatója a levegő meghódításáért megindított harcnak. Vértanuk sokasága avatja dicsőségessé ezt a küzdelmet, melynek sikerét a levegő ma élő hősei élvezhetik csillogó szemmel először.

De a büszke elem nem hagyja könnyen legyőzni magát. Még ma is, midőn ezerszer vág barázdát átlátszó testén a gépmadar könnyű szárnya: megmozdul olykor haragosan s mint libbenő pelyhet fordítja fel a vakmerő ember szárnyas csolnakát. Az ég kéklő taván nem lehet mindig átúszni büntetlenül. Ilyenkor aztán piros vér csordul a felhők kék vizébe, lezuhanó csontok szilánkjai tépik meg a földet s riasztó mementónak vörös lángja nyaldossa körül a gépmadar pusztuló roncsait.

A haladás, a fejlődés útjait úgy látszik vérrel kell megöntözni. Ez volt a sorsa annak a fiatal aradi katonának, ki mártír fényel a homlokán, sebek véres barázdáival összetört testen az uttörők nemes sorában kér joggal helyet. Szabó hadnagy vérével írta be nevét a levegő hőseinek és mártírjainak könyvébe s mi mélyéges szomorúsággal nézzük kórágyon fekvő testének az életért való küzdelmét. A sors talán megkiméli attól, hogy fiatalságának legszebb idején szakadjon el mindattól, amiért érző földi szívvel rajongani tudott. A kötelességtudás aradi hőse legemberibb érzéseink megnyilatkozását érdemli meg...

Királyi elismerés az isonzói győzelemért.

— 180.000 embert vesztek az olaszok. —

Reggel 2 órakor érkezett telefonjelentés.

Budapest, június 2. (Hivatalos.) A főhadiszállás jelenti:

Keleti harcér:

A Kárpátokban ellenséges feldeítő osztagokat visszautasítottunk.

Olasz harcér:

Görztől keletre az ellenség több ízben megkísérelte, hogy tegnapelőtt elvesztett árkait visszaszerezze. Valamennyi támadása eredménytelen maradt. Foglyaink száma 11 tisztre és 600 főnyi legénységre, zsákmányunk pedig 9 géppuskára emelkedett. A Fajti Hriben 350 olaszt szállítottunk be az ellenséges állásokból. Jamiano körzetében a harci tevékenység jóval élénkebb lett. Amint igen óvatos becsülésekből kiviláglik, az olaszok vesztesége a tizedik Isonzó csatában felülmúlja mindazt az áldozatot, melyet az ellenség a korábbi támadások során ember életben és népének erejében hozott hódító politikája kedvéért. A 19 napos küzdelem folyamán legalább harmincöt hadosztály jelenlétét állapítottuk meg az első vonalakban, vagyis az arcvonalnak 40 kilométeres szakasza élén az egész olasz haderőnek legalább fele indult rohamra. Azok a veszteségek, melyeket a tömegáldozatnál a támadó halottakban és sebesültekben szenvedett, okvetlenül meghaladják a 160,000 embert, ezenkívül 16,900 foglyot is ejtettünk, úgy, hogy olasz részről az ellenségre nézve kedvezően számítva, a veszteség összesen 180,000 embert tesz ki. Ezzel a 180,000 főnyi veszteséggel szemben az ellenség területnyeresége mindössze a Kuk-hegynél és a romhalmazzá lőtt Jamiano községnek a megszállására szorítkozik. Felette kevés ahhoz a diadalmi ujjongáshoz, mely Olaszországot a háború megüzenésének második évforduló napján eltöltötte. A siker elvitázhatalanul a miénk.

O cs. és ap. királyi felsége vitéz győzelmes harcosai körében a következő parancsot bocsájtotta ki: Isonzó hadseregemhez! A legsúlyosabb, napokig tartó küzdelemben visszautasítottatok az ellenségnek régóta előkészített és igen hatalmas erőkkel keresztülvitt támadásait és újból megmutattátok neki, milyen hősi szellem lakozik bennetek. Szívem sugallatát követve siettem hozzátok, hogy körötökben legbensőbb köszönetem fejezzem ki nektek vitézségetekért, ki-

tartástokért és odaadástokért. Ti, a szeretett haza minden részének szülöttei, egyesült erővel, hiven összetartva, csodálatra méltó tettekkel a haza forró köszönetét érdemelték ki. Nem áll módomban, hogy közületek minden egyesnek szemtől-szemben mondjak köszönetet, a katonai Mária Terézia-rend nagykeresztje azonban, melyet ma Boroevics vezérezredesnek, a ti kiváló vezéreknek kebelére tűzök, nemcsak a hadseregparancsnokával szemben jelképezze legfelsőbb elismerésemet, de fejezze ki mindannyitoknak, vezetőknél és harcosoknak egyaránt, mélyen átértett köszönetemet és büszke megelégedésemet. Isten áldása velünk volt. Imádkozzunk a mindenhatóhoz, hogy továbbra is méltóknak ítéljen bennünket kegyes oltalmára és védelmére. Adja az uristen kegyelme fegyvereinknek a végleges, a teljes sikert.

Délkeleti hadszíntér:

A helyzet változatlan. A vezérkar főnöke. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

LEGUJABB.

Ejtel 2 órakor érkezett telefonjelentés.

Gorkij

az orosz offenzíva ellen.

Stockholm. Pétervárról jelentik: Maxim Gorkij lapjában, amely az Uj szó címet viseli, hevesen kikel az entente ellen, amiért kényszeríteni akarja Oroszországot offenzíva kezdésére. Ez olyan terror, amellyel szemben az orosz népek állást kell foglalnia. Szó sem lehet offenzíváról, míg az entente a kötött szerződéseket nyilvánosságra nem hozza és Oroszország kívánságait nem teljesíti.

Stockholm. Svéd lapok jelentik Oroszországból, hogy a helyzet mindinkább rosszabbodik. A hadseregben nagy mértékben elterjedt az izsákosság és mindent veszélyesztet az a propaganda, hogy a katonák rakják le a fegyvert. Kerenski ellen is kezd az elkeseredés nőni, ezért Kerenskinél az a szándéka, hogy az izgalom lecsillapítására szocialistákat vesz a hadügyminiszteriumba segédlekl.

Zürich. Londonból jelentik: A legutóbbi párisi entente értekezletén francia részről figyelmeztetés történt arra, hogy Franciaország az összes rendelkezésre álló emberanyagát fegyver alá állította és az utánpótlásokról Angliának kell gondoskodnia.

Burián István báró tárgyalásai.

— Nem lesz a héten döntés. — A munkapárt szilárd magatartása. —

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

A király megbízottja, báró Burián közös pénzügyminiszter, vasárnap folytatta a tervbevett informatív beszélgetéseket. Dél előtt 11 órakor Wekerle Sándort, utána pedig Molnár Sándor prelátest, a néppárt alelnökét kereste fel. Délután 3 órakor gróf Károlyi Mihályhoz ment, akinél másfél órát időzött. Részletesen megtárgyalták az összes megoldásra váró kérdéseket. Gróf Károlyi különösen arra hívta fel báró Burián figyelmét, hogy csak végleges megoldás hozhat az országra nyugalmat, téltalon való megállás továbbra is bizonytalanságot és nyugtalanságot teremt az országban.

Burián az ellenzéki vezéreknél.

Báró Burián délután 5 órakor felkereste Földes Bélát, a függetlenségi és 48-as párt alelnökét, akit Tóth János ügyvezető elnök távollétében Apponyi Albert táviratilag bizott meg a báró Buriánnal való tárgyalással. Földes Béla és Burián tanácskozása több mint egy óráig tartott. Báró Burián hangsúlyozta, hogy küldetése informatív természetű, azzal a céllal, hogy a korona a válság megoldásánál tekintettel lehessen minden szempontra, olyanra is, amelyet talán az eddigi kihallgatásoknál nem érintettek és azokat együttes előterjesztésben összeállítva megkaphassa.

Földes Bélától Burián báró a képviselőházba ment, ahol — Beöthy Pál képviselőházi elnök nem lévén Budapesten — Szász Károlyval, a képviselőház alelnökével tárgyalt. Burián itt is megismételte, hogy az ő küldetése csak információk szerzésére szorítkozik, a mire Szász Károly ismertette saját nézetét a kihallgatásról.

Szász Károly után Khuen-Héderváry Károly grótot, a nemzeti munkapárt elnökét kereste fel.

A munkapárt álláspontja.

Budapestről telefonálja tudósítók: Burián báró vasárnap délután 3 órától fél 5-ig tárgyalt Károlyi Mihály gróffal. A függetlenségi párt erről a következő jelentést adta ki: Értesülésünk szerint Burián küldetése a pártvezérekkel való tanácskozásra informatív jellegű, különös programja nincsen. Károlyi Mihály gróf Buriánnak kifejtette mindazokat a szempontokat, amelyek őt és pártját a válság megoldására vonatkozólag vezethetik. Előadta, hogy követelik az általános, egyenlő és titkos választójognak haladéknélküli és becsületos megoldását, a kiegyezés ugyanilyen elintézését, valamint a külpolitika kérdéseire vonatkozó telfogásukat, elsősorban a békekötésre való tekintettel. A legnagyobb hangsúlyozta Károlyi Mihály gróf, hogy ő és pártja és a közvélemény legnagyobb része intranszigenz állásponton vannak ezekben a kérdésekben.

Burián István báró ma délután Zichy János grótot kereste fel.

Kétségkívül a legérdekesebb az a látogatás, amelyet Burián báró ma délután tett Vázsonyi Vilmosnál. Legfelsőbb kívánság volt, hogy a parlamenti válság megoldásának megfontolásánál valamennyi párt álláspontját megismerjék. Vázsonyi ma a választójog kérdésében nem csupán a demokratákat képviseli, hanem a szociálistákat is és ezenkívül ő a vá-

lasztójogi blokknak legmarkánsabb alakja. Burián báró már tegnap értesítette Vázsonyit, hogy tárgyalni kíván vele. Délután 3 órakor Bulyovszky-utcai villájában fölkereste és több mint egy órát töltött a demokratikus pártvezérnél.

Vázsonyi Vilmosnál tett látogatása után Burián báró Lukács Lászlóval tárgyalt, majd Bethlen István grótot, Sztéryi Józsefet és Hadik János grótot kereste föl. Burián holnaputánig a fővárosban marad és folytatja tárgyalásait, amelyek azért huzódnak, mert a szereplő politikusoknak nagyrésze nem tartózkodik a fővárosban. Holnap elsősorban Berzeviczy Alberttel, Návay Lajossal és Serényi Béla gróffal fog Burián báró tárgyalni, azután pedig fölkeresi Eszterházy Mór grótot is.

A Budapesti Tudósító illetékes munkapárti forrásból jelenti, hogy a munkapárt álláspontja az, amely, a jelenlegi válságban egyedül teljesen világos. És pedig a pártnak minden tagja egyetért abban, hogy az elkövetkezendő kormány megadja a lehetőséget a háború győzelmes befejezéséhez és azt a támaszt, amelyre a magyar nemzeti szempontoknak hathatós képviselőre az új kormány szükség van. Azonban miniszteri tárcákból, személyi garanciákból és hasonló jókból a párt nem kér. Hanem választójogi akciójának és objektív bírálatának szabadságát fönntartja. Ennek a kérdésnek a földerítéséért kár lett volna Burián bárónak Budapestre fáradnia.

Egy ellenzéki lap írja, hogy jól értesült és beavatott munkapárti forrásból jelentheti, hogy a munkapárt kifelé ugyan még egységes, azonban valójában a munkapárt az az épület, amelyen már csak a külső vakolat látszik épnek, de a falak belül megvannak repedezve. Ma a munkapártnak tulajdonképpen három vezére van Tisza István gróf, Khuen-Héderváry Károly gróf és Lukács László. Tagadhatatlan, hogy a munkapárt fiatalága Khuenért lelkesedik, sokan remélik, hogy ő fog visszatérni és főleg nagy érdeműl tudják be, hogy József főhercegnek miniszterelnökségét meghiusította. A munkapártban különben legszívesebben látnák Wekerle Sándornak vagy Návay Lajosnak esetleges miniszterelnökségét, főleg a pártnak igazán liberális elemei. A munkapárt kedvetlenül gondol az új választásokra és pláne arra az eshetőségre, hogy azokat Andrassy Gyula gróf vezethetné. Ezt valóságos tragikumnak tartanak a munkapártra nézve. Viszont, ha Návay Lajos lenne a választásoknak ura, ez a párt liberális elemeit jórészen megmenthetné. Bécsben és Budapesten beavatott helyen úgy tudják, hogy nem idegenkednek a ház feloszlásától és az új választások elrendelésétől.

A Magyarországnak jelenti Bécsből: A király most nincsen abban a helyzetben, hogy a magyar kormányválságnak megoldására Budapestre jöjjen. A megoldásnak munkálatait azért nem szüntetik be és pénteken és szombaton új kihallgatások lesznek. Bécsben remélik, hogy akkorára a helyzet kialakul annyira, hogy a jövő héten azoknak a kihallgatására fog kerülni a sor, akiknek a válság megoldásában közvetlen szerepük lesz.

A függetlenségi és 48-as párt szerdán, a hó 6-án Károlyi Mihály gróf elnöklésével értekezletet tart.

Burián báró nyilatkozott egy esti lapnak, amely szerint az ő feladata az, hogy közvetlen érintkezésbe lépjen az összes vezető politikusokkal a maga részéről és alaposan tanulmányozza a politikai helyzetet, végül tapasztalatairól jelentést tegyen öfelségének. Természetesen minden politikussal és párttal szemben teljesen objektíven és elfogulatlanul jár el. Az öfelségétől nyert megbízatásba teljes semleges érületét vitte bele. A folytatott tanácskozásoknak tárgyi befejezése teljesen bizonytalan. Elutazása előtt egyáltalában nem diszponál.

Budapestről telefonálja tudósítók: Egy esti lap beavatott helyről jelenti, hogy az a bizalmatlanság és tartózkodás, melyel bizonyos részről Burián küldetését fogadták, az utóbbi napokban meglehetősen engedett. Burián működése elé most már minden pártban megnyugodva tekintenek. Azt mindenesetre megállapíthatjuk, hogy Burián báró küldetése kizárólag tájékoztató jellegű. Epen ezért minden alapot nélkülöz az a kombináció is, mintha a közös pénzügyminiszter koncentrációra gondolna. Burián bárónak célja elsősorban is a választójog és a kiegyezés kérdéseinek legkisebb részleteit is fölteni és az ellentétes álláspontok között ellentéteket tisztázni.

Mindamellett természetesen Burián bárónak célja nem csupán egyszerű adatgyűjtés, hanem a válság anyagának földerítése és jelentésében öfelségének minden bizonnal a kibontakozás valami útját is megfogja jelölni, a melyek szerint a válság megoldható lesz. A közös pénzügyminiszternek tárgyalásai folyamán már bizonyára kialakult valami terve, esetleg több is, amelyeknek alapján a válság a jövő héten befejezést nyerhetne. Küldetéséről Burián báró a hét végén tesz jelentést a királynak. Ezalatt új kihallgatások is lesznek és pedig döntő jellegűek. — Az új kormány megalakítása tehát a legjobb esetben is csak a jövő hét közepére várható. Az elnapolt képviselőháznak új összehívását, — amelyre a kormány köteles lesz, — 20 után lehet várni.

A Magyar Tudósító jelenti: A függetlenségi és 48-as pártkörben ma este a kör tagjai nagy számban jelentek meg. A helyzetről beszélgettek. Az a nézet alakult ki, hogy Burián István báró missziója nem áll a pártok felett, hanem az ellenzék úgy tekinti, mint a munkapárt feltámasztására irányított akciót. Ma a munkapárti sajtóban napvilágot látott az a híresztelés, hogy az ellenzék most huzódozik a kormány vállalásától, teljesen önkényes, mert köztudomású, hogy a király eddig senkit sem designált miniszterelnöknek. Az erre vonatkozó hírek csak kombinációk, amelyekkel szemben a valóság az, hogy az ellenzéki pártok bármely vezére minden körülmények között csakis a nemzet érdekeit képviseli.

Öszre halasztották az olasz offenzívát.

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Róma. Minden jelentéssel szemben londoni lapok katonai kritikusai azt írják, hogy az olasz offenzívát, amely egyelőre véget ér, csak a késő ősszel fogják folytatni.

Basel. A Petit Parisien jelenti, hogy Amerikában és különösen a nyugati államokban egyre nő a kötelező katonai szolgálat ellen való ellenállás hevessége. Ezeknek a mozgalmaknak már forradalmi karakterük van. Számos letartóztatás történt. A kormány plakátokon nyugalomra szólítja fel a lakosságot. Wilson elnök külön felhívást intézett a besorozott katonákhoz.

Kopenhága. Washingtonból az a hír érkezik, hogy az első amerikai hadosztály elindult. A párisi New York Herald arról is beszámol, hogy az első amerikai hajóraj is kifutott.

is. Megszólította a kórházban fekvő betegeket, alattvalóit és az olaszokat egyaránt, majd táviratban értesítette Boroevics vezérezredest, hogy vasárnap meg akarja látogatni a hadsereg tábori kórházait.

Bécsből jelentik: A szombati trieszti kirándulás után Károly király vasárnap reggel automobilon Laibachból Adelsberbe és onnan Pólába ment. A hadikikötőben őfelsége először a Navarra cirkálóra ment, amelyről az olaszok azt jelentették, hogy az otrantió tengeri ütközetben elsüllyedt. A király a hajónak csaknem valamennyi tisztjét kitüntette és a legénység között öt arany vitézségi érmét osztott ki. Ezután átment a *Viribus Unitis*re, azután pedig Abbáziában és Lovranán át Laibachba ment, ahol Zita királyné várta. A Navarra Horthy Miklós dícsőséges hajója. A szerk.

IRODALOM ES MŰVESZET.

Paris legelső színésze —

éjjeli mulatóhely tulajdonos.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

A párisi lapok jelentése szerint a Magyarországon is nagyon jól ismert Guitry Sasát, a híres színészt és bohózatíró, Guitry Lucien híres színész fiát a párisi büntető törvényszék szabadságvesztésre és pénzbüntetésre ítélte, mert Páris egyik elővárosában lévő villájában éjjeli mulatóhelyet rendezett be, ahol táncoltak, zene szolt, ópiumot szívtak és kártyáztak. A színházzal most a francia fővárosban, amelynek absolute nincs idegen forgalma, nem lehet sok pénzt szerezni. Béke időben a párisi színházak publikumának legnagyobb részét idegenek alkották és ennek hiányát nagyon is megérezték a párisiak kedvenc művészei, a két Guitry, apa és fia, akik fölött nagyon is megnehezedett az időjárása, mert most a francia közönség nem igen keresi a pikáns bohózatokat, melyeknek a fiatalabb Guitry a nagy mestere.

Ez juttatta eszébe ennek a nagy talentumú színésznek, hogy ugyanúgy cselekedjék, mint igen sok színigazgató, akiknek színházi buffei és frissítő helyiségei nemcsak az előadás alatt, hanem éjfélről reggel négy óráig is nyitva állanak és az éjszakának ebben az idejében épen a leglátogatottabbak. Előadás után ugyanis a beavatottak a színházépületben maradnak és a belülről gondosan bezárt buffékban fenékgig-élvezik az éjszakai életet.

Azonban nemcsak a derék színigazgatók az egyedüliek, akik ezzel a rendszerrel pénzt keresnek. Majdnem minden nagyobb vendéglőnek van egy ilyen rejtett zuga és magánosok lakásai is rendelkezésre állnak a mulatóvágyó párisiaknak, akik két kézzel szórják a pénzt, ha az éjszakát lumpolással tölthetik el. A magánlakások rendszeren nagy luksussal vannak berendezve, a tulajdonos, a tulajdonosnő gondosan lepecsételt meghívókat küld azoknak a társadalmi köröknek, amelyekre számít és az üzlet csakhamar virágozni kezd. Sok ismert párisi színész is van, ama hölgyek közt, akik lakásukon „fogadnak” s egy ilyen hölgy egy hét alatt többet keres ilyen módon, mint amennyit a színpadon egy esztendő alatt. Egyik-másik vállalkozó idővel a privát és titkos éjjeli helyiségeket nyilvános üzletekké változtatta át. Párisban most van Tangó-pince, Terpszichore-pince, Kalipszó-pince, stb.

Guitry Sasa is ilyen üzlettel próbálkozott, de úgy látszik, hogy átlépte azt a határt, amelyet a rendőri tilalom állított eléje és ezért a büntetőtörvényszék szabadságvesztésre ítélte. Ez azonban nem kisebbíti őt a párisi színházi

közönség szemében, sőt az ellenkező várható, mert a párisiak az ő Sasájukat és a feleségét, Charlotte Lizest, aki együtt játszik Murával a saját szerzeményű darabokban, nagyon szereti s az olyan bűnöket, amelyeket Sasa követett el, nagyon szívesen megbocsátja. Guitryt tulajdonképpen Alexandrenak hívják, azonban Pétervárott született, amikor édesatyja, Lucien, éppen az orosz fővárosban vendégszerepelt. Az orosz becéző nevet a fiatalabb Guitry, aki feltétlenül a legjobb és legszellemesebb francia színész, az eredetiség kedvéért tartotta meg. Különben Páris legelőkelőbb emberei vetették magukat közbe, hogy a szabadságvesztést is pénzbüntetésre változtassák át és valószínűleg ez sikerülni is fog.

* Az Anyavédő Egyesület monstre-hangversenye. Zombory Andor klasszikus szépségű prólója, Sándor Erzsébet kamaraénekesnő, Rózsa Lajos, Berger Károly, Dienzl Oszkár, Goth Sándor és Gothné-Kortész Ella utolérhetetlen művészete ragyogják be azt a ragyogó műsorú hangversenyt, amelyet a Kintzig Jánosné főispánné elnöke alatt álló Aradi Anyavédő Egyesület rendez e hó 12-ikén a kulturpalotában. Az előadás iránt eddig még sohasem tapasztalt érdeklődés nyilvánul meg és a jegyek nagy része már elővételben elkel. — A jegyeket árusító Scherhag-cég felkéri mindazokat, akik jegyeket előjegyeztek, hogy jegyeiket legkésőbb csütörtök délig elvinni sziveskedjenek, mert a nagy érdeklődésre való tekintettel az előjegyzés csütörtökön túl nem vehető figyelembe.

Egy nagyon kényes ügy.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Nincs semmi új a nap alatt. Ahogyan most a német tengeralattjárók válaszolnak az angol kitérítési politikára, az ha kisebb mértékben is, lejátszódott egyszer már a német-francia háborúban 1871-ben, Páris ostroma alkalmával. Az élvezetek vidám városát rabjává ejtette akkor az éhség, amely a francia hadsereget bénává tette és kapitulációra kényszerítette. A francia hatalom tulajdonosai abban fáradoztak ez időben, hogy a német ostromlók számára lehetetlenné tegyenek minden bepillantást az ostromlott főváros kétségbeesett helyzetébe.

A német hadvezetőségnek és a Versaillesben székelő Bismarcknak azonban nagyon is érdekében állott, hogy a dolgok valódi lényegéről értesüljenek s intézkedéseiket ezek szerint tegyék meg. A párisi újságok eleinte, ha ritkábban is, mégis csak kezeikhez jutottak s pontos tükörképet nyújtottak Párisnak mindig jobban és jobban felforgatott állapotáról. — Az általános lövetés kezdetével azonban ez a forrás is megszünt, mert többé egyetlen párisi sem merte megkísérlni a sáncokhoz való ki-lopózkodást, hogy ott a golyózáporban cserélje ki a párisi boulevardok lapját a német előrs élelmiszereivel.

Bismarck egy alkalommal azt a rendeletet adta Stieber dr.-nak a titkos rendőrség ismert főnökének, hogy szerezzen minden áron néhány párisi lapot, amelyek nagyon érdekes közleményeket tartalmaztak. Hogy ez milyen módon történt, arról érdekes feljegyzéseket találunk Levysohn Arthur dr.-nak a Berliner Tageblatt egykori híres főszerkesztőjének feljegyzéseiben. Levysohn Páris ostroma alatt a német főhadiszálláson időzött s ott „Journal officiel de Versailles” cím alatt újságot szerkesztett.

Midőn a nemzeti védelem kormányának képviselőjeként Jules Favre, vejével, ki titkára volt, a parlamentor zászló védelme alatt Versa-

illesbe érkezett — írja — egy nagy, három emeletes ház első emeletét rendezték be lakásul, melynek többi emeleit a Stieber titkos rendőrei tartották megszállva.

— Stieber dr. úgy gondolkodott, hogy a Párisból kora reggel elinduló tárgyaló felek valószínűleg nem keltek utra anélkül, hogy a kora reggeli újságokat elolvasás végett az utra magukkal ne hozták volna s erre alapította tervét, hogy ezeket a papirkincseket megszerezze.

— Az egész első emeletről, amelyen Favre titkárával lakot — a leggondosabban eltakartottak minden nyomtatott, vagy írott papírost. Se asztalon, se szekrényen, sem a szalonban, vagy hálószoba butoraiban a leggondosabb vizsgálat sem találhatott egy parányi papírszeletet sem, sőt a titkosrendőrök mindegyikének a legszigorubb büntetés terhe mellett tiltották el az napra, hogy kezeik papírost érintsenek. Szóval mindennemű papír számüzve volt e házból, ép úgy, mint a porosz gárdakatonák parádés uniformisáról a legesekélyebb porszem. Amint látható ez az intézkedés a párisi látogatók emberi szükségleteinek legpontosabb ismeretén alapult. Mert hiszen Favre ur csak ember volt . . .

— Midőn Favre vendéglátásának ezt az abszolút papírnélküliséget a legnagyobb esődalkozással észrevette, kinyitotta hatalmas miniszteri tárcáját, melyet magával hozott, hogy abból a legújabb „Siécle”-nek vagy „Temps”-nek egyik példányát kivegyje. Gyanútlanul és kedélyesen vette magához az újságot s a legkisebb gondja is nagyobb volt annál, hogy ezeket a kincseket zárva tartsa s így bizony megtörtént, hogy rövid idő múlva a Siécle egy csaknem teljes példányát olyan helyiségben találták meg a németek, amelyben különben nem igen szoktak teljes és egész újságokat őrizni, legfeljebb feldarabolt állapotban. Ki volt boldogabb, mint Stieber dr. a rendőrfőnök, aki maga lesteit Favre emberi dokumentumai után s megtalálván a kincset érő újságot, széívesz sebességgel futott a jólismert palotába, hogy a Siécle némi sérülést szenvedett példányát Bismarcknak kötelességszerűleg átnyujtsa. S a Siécle e száma valóban fontos értesüléseket tartalmazott, mert a vezéreikk fölött vastag betűkkel nyomtatottan a következő végzeteljes szavak voltak olvashatók:

„Már csak nyolc napra van kenyerünk!”

Amint gondolható, ilyen vallomás egy Bismarcknak kezében nem csakégy tegever volt s beszéltek, hogy midőn Favre a kapitulációs tárgyalások folyamán nem akarta a német feltételeket elfogadni s ő hosszabb ellenállással fenyegetődzött és evégből Páris ragyogó helyzetét élénk színekkel ecsetelte Bismarck előtt, a s birodalmi kancellár kedélyesen mosolyogva szakította félbe s egyik kezét vállára téve, a másikkal a Siécle végzetes példányát tartotta a mitsem sejtő miniszter elé e szavakkal: — Uram mit szól ön ehhez?! . . .

A minisztereink utazása. Budapestről jelentik: A Budapesti Tudósító jelenti, hogy Tisza István gróf minisztereink két napi tartózkodásra Gesztre utazott.

Uj belső titkos tanácsosok. Budapestről telefontálja tudósítónk: A király Perényi Zsigmond báró belügyi és Madarassy Gábor pénzügyi államtitkároknak a valóságos belső titkos tanácsosi címet adományozta.

Királyi elismerés. Budapestről telefontálja tudósítónk: Őfelsége Klebelsberg Kunó gróf minisztereinkéi államtitkárnak saját arcképével ellátott aláírását adományozta, annak a működésnek elismeréséül, amelyet őfelségének trónralépése előtt a magyarországi viszonyok ismertetése által teljesített.

Regény egy aradi asszony életéből.

— Önként jelentkezett a fogházban. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Kaizler Odón hat reált és jegyzői tanfolyamot végzett, jó megjelenésű 45 éves férfi, aki eleinte könnyelmű volt, majd megrögzött bűnössé vált és azok közé tartozott, akiknek nem sikerül a büntető törvénykönyv paragrafusai között táncolni, folyton kiszállt és összesen nyolc évet és három hónapot töltött különböző fogházakban és börtönökben. Kaizler egy aradi leányt vett feleségül és a készpénz elfogytával nagy nyomorúságba kerültek. A szerencsétlen ember sehol sem tudta magát megbeesülni, előbb apró inkorrektégeket követett el, később súlyosabb cselekményeket, okirathamisítást, sikkasztást, esalást. Az asszony többet volt idehaza, mint uránál, aki élete javát szomorú, nyirkos börtönökben töltötte, azonban mégsem tudott végleg elszakadni tőle és férje minden kiszabadulásakor hozzáment, a naivak szent hiedelmével remélte, hogy embert faraghat a mélységbe került segédjegyzőből. Az öt nyelvet beszélő ember újból álláshoz jutott, de csak rövid ideig állta meg, hogy újabb bűnbe ne essék. Többször szökött meg a büntetés ekől, ilyenkor Pohl Jenő és Czaja Alajos álnév alatt bujkált, de megtalálták, törvényszék elé állították és újból be kellett vonulnia a börtönbe.

Ez év március havában került a győri törvényszék büntető tanácsa elé Kaizler, lopással vádolva. Mészáros Lénárd vendéglősnél lakott feleségével együtt s egy alkalommal, a mikor a házigazda távol volt, lopott kulcsesal kinyitotta a szekrényt és onnan egy fakazettából mintegy háromezer korona készpénzt és ékszereket ellopt. Kaizler Pohl Jenő magánhivatalnoknak jelentette be magát Mészáros vendéglősnél, akivel hamar megbarátkoztak a lakók és sokszor voltak házigazdájuk szobájában és tudták, hogy ez hol tartja pénzét és értékpapirjait. Kaizler alias Pohl beköltözése után néhány nappal azzal a kérdéssel fordult Mészároshoz, hogy fel tud-e váltani egy ezer koronást. Az igenlő feleletre azt mondta azután, hogy felesége időközben már felváltotta a pénzt.

Kaizler a főtárgyaláson tagadta, hogy ő követte volna el a lopást, sőt azt is, hogy abban az időben Győrött lett volna. A lopás idejét megelőzően itt lakott tényleg Mészároséknál egy Szeme Mariska nevű nővel, akivel a vonaton ismerkedett meg s azért adta ki magát Pohl Jenőnek, mert abban az időben az ipoly-sági törvényszék köröztette.

A bizonyítás befejezték a győri kir. törvényszék két évi fogházra ítélte. Kaizlert, aki felebbezett.

Időközben érdekes fordulat állott be a bűnügyben. A győri kir. tábla elnöke levelet kapott Aradról, amelyben Kaizler Odónné azt írja, hogy

Mészároséknál a lopást ő követte el és nem a férje.

Hosszu levelében kifejti, hogy ezuttal ártatlanul ítéltek el Kaizlert, aki nem is tudott a lopásról. Az urának nem volt állása, éheztek, ezért nyúlt hozzá az idegen pénzhez. Ő már a lopás után az utcán találkozott férjével és ezt mondta neki:

— Ne menj haza, egy rendőrfőrmester keresett. Utazunk el.

A pénzről semmit sem szólt urának, itt-ott pótolta belőle a háztartás költségeihez. Férje később irnoki állást kapott egy közlegényben s egy napon a rendőri lapban látták az

ellene kiadott körözést, amin nagyon elesodálkozott.

— Tehát most kérem megszüntetni ellene az eljárást, — írja az asszony, — nem visz rá a lelkem, hogy ártatlanul hagyjam őt szenvedni az én bűnömért.

Az Aradi Közlöny tudósítója telkereste Kaizler Odónnét született Sch. Annát, aki öreg szüleivel lakik együtt. Megkérdeztük tőle, hogy milyen indokok késztették a győri kir. tábla elnökéhez intézett levele megírására? A bánattól és nyomorúságtól megtört fiatal asszony rövid néhány pere alatt

valóságos regényt mondott el tuésítónknak.

— Öszintén és nyíltan megmondhatom — mondta — hogy a nyomorúság és az elkésredés vitt arra, hogy bűnömöt bevalljam. Egyike voltam az aradi külvárosok legünnepelebb szépségének. Tizenöt esztendővel ezelőtt Aradon a színházban megpillantott engem, Kaizler Odón, aki akkor az aradmegyei Agya község segédjegyzője volt. Valahogyan kifürkészte: ki vagyok és alkalmat keresett a velem való megismerkedésre. Bevallotta, hogy amióta meglátott, határtalan szerelmet érez irántam és kért, hogy legyek a felesége. Ez itől fogva többször találkoztunk a szüleim lakásán és én is igen megszerettem a csinos külsejű jómodoru fiatal embert. Azt mondta, hogy mielőtt engem ismert, rossz és nyugtalan természetű volt, folyton a bűnvágya kergette egyik helyről a másikra, azonban úgy érzi, hogy az én szerelmem megnemesítette őt és azt hiszi, boldogan fogunk élni. Mivel akkor elég rendszeren viselkedett és megfelelő jövedelemmel is bírt ígent mondtam és felesége lettem. Sajnos azonban már az első esztendőben meg kellett arról győződnöm, hogy az uram kalandvágyó természete megfogja mérgezni életemet. Nagyon sűrűn bejárogatott Aradra és azt mondta, hogy hivatalos teendők miatt kell a városba jönnie. Már csak akkor tudtam meg, amikor a községben sikkasztásai kiderültek, hogy Aradon több kedvese is volt és azokhoz járogatott. Hivatali sikkasztás miatt két évi fegyházra ítéltek, azonban fogságában jól viselte magát és másfél év múlva kiszabadult. Én nem váltam el tőle, hanem amikor visszatért hozzám, követtem őt élete göröngyös útjain. Felmentünk Budapestre és az uram, aki igen jó megjelenésű ember volt és határozottan mondhatom, hogy jó ésszel bír, hamar kapott állást. Sajnos azonban itt sem becsülte meg magát. Abban a gyárban, ahol alkalmazták, összejártszott a raktárnokkal és a nagyértékű anyagraktárt kezdték dezsmálgatni. Ekkor már három évi fegyházat kapott, amelyből két és fél évet kitöltött. Amíg ő a fegyházban ült, én hazajöttem szüleimhez és varrni jártam. Amikor kiszabadult, ismét megtörve és térdén állva kért bocsánatot és azt fogadta, hogy ezután megbecsüli magát. Ismét engedtem kérés szavának és újból összeköltöztünk.

A hatvani cukorgyárban kapott elég jó állást és három esztendeig kifogástalanul dolgozott. Egy alkalommal hivatalosan Budapestre küldték és ott megismerkedett egy könnyűvérű asszonnyal, aki magához edesgette és ettől fogva ismét hozzányúlt a gyár vagyonához. Csaknem egy esztendőn keresztül folytatta üzelmét a gyárban, míg végre rájöttek, feljelentették és ismét több évre elítéltek. Szánalomból engem a gyárban tartottak és olyan ál-

lást kaptam, hogy megélhettem belőle. Amikor az uram kiszabadult, újból szerelemmel közeledett hozzám és nekem nem volt szívem őt elutasítani. Egy ideig Hatvanban laktunk, azonban Győrből biztató levelet kapott, hogy egy biztosító társaságnál jó állást fog kapni és ezért Győrbe utaztunk. Az állást azonban nem kapta meg, s mivel nem volt miből élnünk,

én megloptam a házasszonyunkat.

Az uram magára vállalta a bünt és el is ítélték. Én ekkor hazautaztam szüleimhez és újból varrashoz fogtam. Hadimunkát végeztem, majd amikor ez elfogyott, magánosok számára dolgoztam, sajnos azonban a mindennapi kukorica kenyérre valót sem kerestem meg, úgy, hogy a szősoros értelmében éheztem. Mivel nem akartam tovább szüleim nyakán élésködni, elhatároztam, hogy *leleplezem magam*. Tudtam, hogy az uram ügyét most fogják tárgyalni a győri táblán és ezért levelileg bejelentettem, hogy a lopást nem az uram, hanem én követtem el; kértem tartóztassanak le, mert gondoltam, hogy a börtönben legalább az életemről nem kell saját magamnak gondoskodnom. Mostanig még nem kaptam értesítést, hogy mikor jelentkezem a fogházban. Türelmetlenül várom a behívómat.

TORVÉNYKEZÉS.

A gyújtogató.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Ma kezdte meg az aradi kir. törvényszék, mint esküdtbírószág Bittó József táblabíró elnöklésével, Steiner Mayer jószáshelyi vendéglős bűnyüének főtárgyalását, akit azzal vádol az ügyészség, hogy Luffer Katalin szolgálóleányát gyújtogatásra bírta rá. Az eset 1913. április 6 és 7-én történt, azóta négy esztendő teit el, amely idő alatt úgy Luffer Katalint, mint Steiner Mayert egy ízben a Kuria felmentette, később azonban újrafelvétel folytán Luffer Katalint az aradi kir. törvényszék 4 esztendői fegyházbüntetésre ítélte.

A ma megkezdődött főtárgyalás valószínűleg több napig el fog húzódní, ma reggel 9 órától este 7-ig még a tanukihallgatásokat sem fejezték be teljesen. Mintegy tíz tanut hallgattak ki, köztük Luffer Katalint, Sággy Henriket a Fonciere biztosító társaság vezértitkárát, Steiner volt hetesét és még többeket. A tanukhoz úgy az elnök, mint Tompa Béla dr. kir. ügyész és Nagy Sándor dr. védő bőségesen intéznek kérdéseket, hogy minden oldalról megvilágítsák ezt a sokáig húzódo bűnyüget.

A vádlott Steiner Mayer eladta, hogy évekig volt a jószáshelyi nagyvendéglős bérlője és a szállodáé, akkor, amikor a tüzesetek történtek, már más tulajdonos volt, aki őneki felmondott. Tűz négy ízben ütött ki a szállodai szobákban vasárnap kettő és hétfőn kettő. Ő a tüzesetek alkalmával nem volt otthon.

Luffer Katalin elmondotta, hogy szakácsné volt Steiner Mayernál, aki nagyon rossz anyagi helyzetben élt, több ízben tőle kért kisebb összegeket kölcsön. Ő április 6-án berugott és Steiner akkor azt mondotta neki: „Nézzé Katica, maga segíthetne rajtam, ha folgyujtaná az óeska bútorokat!”

A tárgyalást délután 3 órakor folytatták, ekkor több lényegtelen tanu kihallgatására került a sor.

§ Lopás a hálókocsiban. Három évvel ezelőtt Romániába utazott Erdélyből egy kereskedő. Bjszakára hálókocsit bérelt, amelyben

reggel arra ébredt, hogy ellopták ötezer koronáját, aranyóráját láncostól. A kereskedő beperelte a Hálókocsi Társaságot, a törvényszék azonban elutasította keresetével és ezt az ítéletet most a tábla is helyben hagyta. Az indoklás az, hogy a kereskedőtől az értékeket akkor lopták el, amikor azokra saját magának kellett volna vigyázni és így a lopás miatt a Hálókocsi Társaság nem tartozik felelősséggel. Egyébként pedig a hálófűlke bérlete a vasutat csak arra kötelezi, hogy ágyhelyet adjon, de sem a vasuton, sem a hálókocsiban elkövetett lopásokért nem kell felelnie.

§ Dollinger tanár és a jolsvai orvos. Budapestről jelentik: Egy évvel ezelőtt Bárdossy Miklós, a Kóburg-uradalom főmérnöke szerencsétlenül járt a híznyói erdőben: a facsusztónál egy tatörzs összezúzta a jobb karját. A főmérnök Budapestre utazott, hogy Dollinger Gyula tanár klinikáján kezeltesse magát. A professzor vállalta a kezelést, de a főmérnök karja olyan szerencsétlenül gyógyult, hogy néhány centiméterrel rövidebb lett. Bárdossy Miklós erre beperelte Dollinger tanárt ötven ezer korona kártérítés fizetése végett. Keresetében elmondta, hogy jobb karjának hibás volta miatt kénytelen magát nyugdíjaztatni és ezért kéri a kártérítést. Karjának hibáját Dollinger okozta, mert a frissen tört karnak csontjait azonnal össze kellett volna illesztenie, amit nem tett meg. A keresethez mellékelte Rácz Endre dr. jolsvai orvos bizonyítványát, amely szerint Bárdossy jobb alkarja a hibás összeállítás folytán rövidült meg. A professzor ezzel szemben azzal védekezett, hogy nem követett el gondatlanságot. Az ő kezelése az első pillanattól kezdve szakszerű volt, mivel a karban nemcsak a csontok törtek el, hanem az izomzat is szét szakadt és nyitott seb támadt. Előbb tehát az életveszélyes fertőzést kellett megakadályozni és így történt, hogy a törés gyógyítására csak később került a sor. Dollinger valótlannak jelentette ki Rácz dr. állítását és kijelentette, hogy az operációt az orvosi tudomány rendelkezésére álló eszközeivel szabályszerűen hajtotta végre. Ezt az érdekes ortopédiai kérdést a törvényszéki szakértők fogják eldönteni, akinek véleménye alapján mond ítéletet a polgári törvényszék.

SPORT.

Aradi Munkás T. E. — Ujpesti T. E. 5:2.

A fővárosi első osztályú egyetemes harmadik helyezette vasárnap délután két tartalékkal kiegészített, tehát ugyyszólván teljesnek mondható első csapatával lejött Aradra abban a reményben, hogy könnyű győzelmet fog aratni egy minden különösebb jelentőség nélküli, még csak nem is bajnoki vidéki csapat felett és úgy az ő, mint Arad sportközönségének legnagyobb meglepetésére súlyos vereséggel tért vissza este a fővárosba. Hihetetlennek tetsző dolgot produkált tegnap délután az Aradi Munkás Testező Egylet.

Kiváló szép formában játszó ellenfelén olyan értékes győzelmet aratott, amelyre mindenkoron büszke lehet. Hétről-hétre javuló nivós játékában örömet talált a megjelent nagyszámú közönség s megérdemelte azokat a tüntető tapsokat, amelyekkel egy-egy sikerült támadását, vagy sikeres védését jutalmazta a közönség. Az egyenlő erejűnek látszó két csapat hullámzó, élénk, durvaságtól ment játékot mutatott s már az első félidő vége felé járt az idő, amikor a labda egy gondos támadás után megakadt az újpesti csapat kapujában. Goal!

A gyermeksereg örömmujongásba tört ki a Munkás Testező Egylet vezet. A második fél-

időben az összeroppanástól féltjük a fiukat. A szívós ellenfél teljes tudásával küzd a kiegyenlítésért, ami a harmadik percben sikerül is. Nem veszi el reményét a munkás csoport, de új erőre kap a vendégsereg is. Izgalmas percről-percre újabb és újabb érdekességet nyújtó játék következett ezután. A munkás csapat nem hogy nem esett össze az erős áramtól, hanem fokozottabb erély szállta meg minden emberüket. Egyik goalt a másik után helyezik el az ellenfél kapujába és már-már 5:1-es győzelemmel fujja le a bíró a játékot, amikor az utolsó percben eredményes lövéshez jut az újpesti csapat s goaljának számát kétfőre emeli.

A munkás csapatból, bár minden játékosát elismerés illeti meg, külön dicsőréttel emeljük ki Vinczét, Murányit, Stoffát és Molnárt.

+ A harminchármas tisztek nemzetközi

mérkőzése. A Gyulán állomásozó 11. gyalogezred tisztikarából alakított football-csapat jön Aradra Úrnapiján, hogy összemérje erejét az aradi tisztekkel. A tizenegyedik tiszti csapatában a német-cseh football-játékosok színe-java játszik: a Deutscher Fussball Club, a Viktoria, Slavia stb. egyesületek játékosai alkotják ezt a csapatot, amely tehát játék szempontjából is reprezentál. A nemzetközi jellegű football-mérkőzés, amely ugyancsak jótékony célu lesz s ezuttal is az ezred rokkantalapja javára rendeződik, az AAC. football-pályáján lesz s délután öt órakor kezdődik. A mérkőzést megelőzőleg, valamint a szünetben a háziezred zenekara fogja a publikumot szórakoztatni; a katonazenekar hangversenye 4 órakor kezdődik. Jegyek előjegyezhetők, illetve válthatók Mайд Emil és Bloch H. cégek üzleteiben.

Megnyugtató intézkedések

a gyári munkások ellátására.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Az Aradi Közlöny néhány nap előtt hirt adott a Weitzer-vagongyár, s a Marta-gyár munkásainak a lisztelosztás mai formájával való elégedetlenségéről s kívánságaikról, melyeknek segítségével a bajok megszüntethetők volnának. A munkások annak idején fenntártak Varjassy Lajos polgármesternél, s az aradi éllelmezési hivatal vezetőjénél: Exterde Kálmán bárónál, akik teljes jóakarattal hallgatták meg a munkások panaszát. Segíteni azonban momentán ők sem tudtak a munkások dolgán. Kürthy Lajos báróhoz kellett először fordulniok, mielőtt a nagyfotosságu ügyben határozának. Az Országos Közélelmezési Hivatal főnökének válasza mind máig késett, amikor egy repülőbizottság alakjában megérkezett.

Az Országos Közélelmezési Hivatalban az első pillanatban nem láttak tisztán a dologban. Különösnek találták a munkások kívánságát, különösnek a lisztelosztás kérdését, s titkos, homályos dolgokat, kétes manipulációkat sejtettek a dolgok mögött. Egyszerű válasz és utasítás helyett azért célszerűbbnek látta Kürthy báró, ha leküld Aradra egy ugynevezett repülőbizottságot, amelynek nemcsak tárgyalni lesz joga, de azonnal ítélni is.

A bizottság, melynek vezetője Corcek Ferenc altábornagy, a mai nap folyamán meg is jelent a Weitzer-gyárban, ahol a munkásság bizalmi embereivel tárgyalni kezdett. A munkások nemcsak a lisztelosztás helytelen voltára, de a meg nem felelő adagokra és a liszt minőségére is felhívták a bizottság figyelmét. Corcek Ferenc altábornagy a legnagyobb jóindulattal és megértéssel hallgatta meg a bizalmifériák beszédét, s a legnagyobb gonddal vizsgálta meg a panaszokat. Azonnal intézkedett, hogy a munkások jogos kívánságai kielégülést nyerjenek. Ami a lisztminőséget illeti: ebben a tekintetben utalt az egész országban uralkodó egyenlő elbánás elvére, mindazonáltal a lehetőségig segitendő a legégetőbb bajokon. 80 zsák lisztet kioszereltetett a katonai raktárak lisztkészletéből. A munkások két heti előleg kiutalványozását kérték ezután, amelyet havi néhány koronás egyenlő részletekben vonjanak le. Ennek a kívánságnak a teljesítését Hoffmann Adolf gyárigazgató vállalta magára, ki — miután az összeg, mely így kiutalványozásra kerül, több mint 100.000 korona — Bécsbe utazott, s a gyártulajdonos részvénytársaság beleegyezését kéri ki a munkások kérésének teljesítéséhez.

Végül az ergebegyült munkások tömegéhez intézett az általa nagy megnyugtató beszédet, melyben nyomatékosan mutatott rá arra a hivatásra, a feladatoknak azokra a tömegeire, amelyeknek teljesítésétől függ az ország életének zavartalan fenntartása. De rámutatott a munkáskezek megbecsülésének tudatára is és arra az igazságra, hogy a kormány, a hadvezetőség tisztában van azzal, hogy mennyire kell értékelnie a mai társadalomban a munkásokat, s hogy azok kívánságait a lehetőség határain belül teljesíteni is fogja.

Az altábornagy beszéde általános megnyugtató keltett a munkások körében, ahol az a vélemény alakult ki, hogy az ország és a munkásság sorsáról atyailag történik gondoskodás, s jogos kívánságaik az első szóra meghallgattatásra talált. Az eszmecsere így az az üdvös hatása lett, hogy a munkások azonnal siettek vissza a gyárba folytatni munkájukat, miután még arról is biztosítást nyertek, hogy a jövőben munkájuknak minden gátló akadályát igyekezni fognak elhárítani.

Ezalatt a bizottság más része, amelyhez a budapesti államrendőrség két detektívje is csatlakozott, a 13. számú éllelmezési üzletben tartott vizsgálatot. Az államrendőrségi detektívek, minden egyes lisztesomagot felbontottak, megvizsgálták s a legminuciózusabb gondnal lemérték. *Sehol semmi hiányt, egy gramm különbséget nem találtak, úgy, hogy a bizottság a legteljesebb megelégedését és elismerését fejezte ki a látottak fölött, erről jelentést is fog tenni az Országos Közélelmezési Hivatal vezetőjének.*

A munkásság mindezekből meggyőződhetett, hogy érdekeinek megóvása az államhatalomnak atyai gondját alkotja, s valószínű, hogy az intézkedések után teljes megelégedés és zavartalan munka ideje következik.

Osztrák kormányválság. Bécsből jelentik: Az osztrák kormány válság előtt áll, amelynek kitörése már a legközelebbi napokra várható. Az osztrák kabinetnek helyzetét elsősorban az a részvétlenség idézte elő, amely az osztrák parlament megnyitásánál jutott kifejezésre, másrészt az egyes pártok között állandóan erősödő ellentétek komolyan kockáztatják az osztrák parlament munkájának eredményét és ennek következményeit mindeneke előtt a kormány lesz kénytelen levonni.

Repülés a lezuhant pilótával.

— Az Aradi Közlöny munkatársai repülőgépen. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Temesvárról jelentik: A minap történt, hogy az aradi repülőosztag két tagja, Szabó László 67. gyalogezredbeli hadnagy és Hermann Leó 84-es tüzérezredbeli kétfedélű repülőgépen Temesvárra repült, hogy onnan gépükön vigyék haza Aradra Kunz Alfrédot, az aradi repülőosztag hadnagyát. A leszállás simán folyt le a temesvári gyakorlóterén, ahol már várta őket Kunz hadnagy. Visszafelé startoltak hármasban, de a túlterhek gép sokáig gurult, míg felemelkedhetett. A felemelkedés a repülőteret szegélyező fasornál történt. A gép már nem bírta a fák keresztül repülni s egy méter magasságban járva, beléjük ütközött. Az aeroplán pozdorjává tört s a három pilóta lezuhant. Kunz hadnagy könnyű sérülésével elsőnek állott lábra s társai segélyre sietett. Hermann homloka vérzett s a bal karját nem bírta mozdítani, Szabó hadnagy eszméletlenül feküdt súlyosan megsebesülve. A közeli katonai barakból mentőkért telefonoztak, kik Szabót és Hermannnt a helyi kórházba vitték. Szabó könnyű agyrázkódást, bokatorést s kisebb zúzódásokat szenvedett, Hermann pedig bal karzúzódást és koponyacsonttörést. Medvey őrnagy, az aradi repülő parancsnoka Temesvárra érkezett, hogy az esetet megvizsgálja.

A magasba török közös sersa utólérte őt. Acélos karja eltört, nyílt nézésű, tiszta szeme most láztól piros: összezuzott tagokkal, súlyos sebekből borítva, nagybetegen fekszik Szabó László hadnagy a levegő hőseinek egyik legbátrabbika. A levegőt jobban szerette, mint a földet. Az abszolút biztonságnak valami fölényes érzete uralkodott rajta s az ő végtelenül nyugodt, higgadt magaviselete átragadt azokra az utasokra is, kiket olykor-olykor magával vitt egy légi utra. Szerette a foglalkozását. És ha — amit remélünk — sebeiből felépül, biztos, hogy megint repülni fog és nem gondol majd arra, hogy a földről csak esni, de a magasból zuhanni lehet. Igaz, én se gondoltam rá, amikor a napokban Szomori Oszkár kollégámat és engem repülni vitt. — Tökéletes biztonságban éreztem magam, amint előttem láttam az ő nyugodt alakját és nem jutott eszembe, hogy van valami, ami erősebb az emberi karnál: a természet, mikor haragszik. A vihar, a szélvész, amely lesodorta a magasból a feltolakodott embert, legyűri, visszaveti küzdéseinek színhelyére: a szürkén, szomorúan fekete földre.

Olyan jó volt repülni. Néhány percre eltolodtam a szürke föld porától és a derűsen tiszta levegőből néztem le a földre; feülről nézve arany, ezüst és zöldszíni a világ, megszépül, kivetkőzik szürkéségéből, s mintha ragyogó ünnepelő köntösben lenne a város, amelyek poros utcái felett már tikkasztóan, bágyadtan lebeg a nyár maga. Olyan szép volt magasan tenni lenni, lenézni a városra, a házakra, mintha sok-sok apró skatulya lenne egymás mellé rakva, játékszere a feketén nyüzsgő apró pontoknak, akiket lenni a földön embereknek hívnak. Fel kell repülni a levegőbe, ha ember voltát meg akarja ismerni az ember. Beültetnek valami hűvös ülésbe, a derekamat borszíjjal átfogják, ezzem, hogy kiesni innen nem lehet. Aztán megindul a gép, néhány pillanatig a földön gurul, ami igen kellemetlen.

Nem érezni csak a motorból kiáramló nagy meleget és a gép fűlsiketítő zugását, amely szinte elkábit. Aztán tulérve az első kellemetlen impresszió kihajolok, és ámulattal látom, hogy a föld már alattam van. Azt a magasztos pillanatot, mikor a gép elhagyja a földet, észre se vettem. Már a levegőben vagyunk, s erős tempóban megyünk felfelé. Ez már nagyon érdekes. Lenézek, már minden sokkal kisebb, már nem is bírom felismerni a mezőt amelyről felrepültem. És megyünk, emelkedünk egyre feljebb, feljebb.

Aztán már nem emelkedünk, simán, egyenesen, egyenletesen repül a gép, a mozgást ahogyan érzi az ember, mintha lassan, szeliden lebegnék a levegőben, olyan az egész. Lenézek és felségesen gyönyörű látványban van részem. Mintha térképen látnám a várost. Az utak egyenes vonalak, a házak szabályos kicsi kockák, a föld, a mező csupa egyenes tábla, a Maros kanyargó ezüstös szalag, az emberek szétszórtan mozgó kis hangyák. Néhány pillanatig nem gondolok semmire. Csak önfeledten bámulom ez isteni látványt: a várost miniature kiadásban, az embereket messziről. Hogyan? Ezek a kis játékskatulyák, ezek lennének gazdagok vagyontérő palotái? És ezek a kis mákszemnyi pontocskák, ezek az emberek? Az érző, gondolkodó emberek, a tökéletes teremtetések? Az emberek, akik élnek, küzdenek, szereznek, harcolnak? Oh most már értem, ezrivel hogy küldhetik őket a halálba. Hiszen annyian vannak, olyan picikék, olyan jelentéktelenek. Mozognak, ahogy a porszemet felkavarja a szél, sűrűnek-forognak fontoskodón, pedig milyen semmik, milyen aprók. Nem tökéletesebb-e ez a gép, amely itt lebeg felettük a magasban, biztosan, simán száll-száll felettük és megmutatja őket a valódi perspektívában?

Bemutatja igaz nagyságában az embert, a várost, az életet, milyen kicsi, milyen rövid, milyen semmi minden. Aztán ráesett a tekintetem Szabó hadnagyra, aki előttem ült és egykedvűen vezette a gépet és átvillant az agyamon a gondolat, hogy ezt a nagyszerű találmányt is emberi elme szülte. Azok a kis fekete pontok ott lenni, mégis azok a nagyok. És megnövekedtek képzeletemben az apró pontocskák és teljes nagyságában láttam magam előtt az embert. A teremtés koronáját, a homo sapienst, akit a szellem vezet le habos tengerek örvénylő mélyébe és fel a fehéren uzsó felhőkig, a csillogós égig.

Aztán másra gondolok megint. Egy házat látok alattam, felismerem vélem, pedig talán nem is az. Csak arra gondolok, annak a háznak egy emeleti ablaka talán nyitva van. — Mi volna, ha most leereszkedne lassan-lassan ez a gép, megállna ott a nyitott ablak előtt, állna, csak állna a levegőben és én benézhetnék az ablakon. Egy leányszobába benézhetnék. Valakit láthatnék. Az a valaki vajjon megérzi-e, hogy a gondolataim, ép úgy mint a földről, felülről is, hogy szállnak-szállnak egy nyitott emeleti ablak felé? ...

Odaszállnak az ablak peremére, ott megpihennek. — Egy leány kihajolna az ablakon és beszívna őtet a levegővel. Vagy mire odaérnek, az a leány talán már elment az ablaktól. Siessetek, siessetek, szél szárnyán repüljtek én szerelmes gondolataim, a magasból lefelé, egy nyitott emeleti ablak felé.

Aztán elfog valami nagyon kellemetlen érzés. Már ereszkedünk lefelé, spirálist csinál a gép. Amilyen kellemes volt a magasban lenni, annyira kellemetlen ez a néhány pillanat. Mintha fordítva lenne minden, mintha fejjel lefelé zuhannánk tátongó mélységbe. Az első spirálistnál dermedt ijedtség szállja meg az utas szívet. A másodikat már könnyebben viseli el, a harmadikra már bátran készülődik s mikor utána ismét ki mer hajolni a gépből, meglepetve látja: mindjárt a földön vagyunk. Szemlátomást nőnek a föld tárgyai, néhány pillanat és ismét szilárd talajon gurul hangos zakatolással a gép. Az ővet leoldom és kiugrom belőle. Szabó hadnagy nevetve kérdezi:

— Nem féltél?

Még kábultan a spirálistól, kicsit bizonytalanul mondom: nem. És szinte áhitattal nézek rá, aki a nap nagyobb részét a levegőben tölti. Aztán együtt jöttünk haza és az uton beszélgettünk minden feléről. A balesetekről, a pályája ezer veszedelméről csak ez a véleménye:

— A földön is éppen úgy érhet baleset. Megbotlik az ember egy kőben és kitöri a nyakát. Vagy leesik egy téglát a háztetőről...

En hallgattam és az a csöndes érzésem volt, hogy idelelni mégis csak biztosabb...

Falns Lajos.

Nyaralási tanácsok a frontról. (Az aradi új milliomosok figyelmébe.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Néhány héttel ezelőtt tréfás cikket közzöttünk arról: milyen nagy gondot okoz a háborúban meggazdagodott tőkepénzeseknek az, hogy hol tölthetik el az idét a nyarat! Különösen az izgatta a nyaralásra vágyó háborús burzsoáziát, hogy kénytelen lez kukoricás kenyérral kielégíteni a fenyvesek között támadt rendkívüli étvágyát. Sőt olyan hírek is rémítették a ferdőzni vágyókat, hogy egyáltalán nem kapnak megfelelő táplálékot és kénytelenek idehaza elszervezni a nyár poros forróságát, kénytelenek a marosi Lúd langyos vizében felelősen petyhüdt idegzetüket. Még ma sincs teljesen eldöntve az a nehéz probléma, hogy hol töltsék el a nyarat az, akinek elég pénze van az ilyen háborús szórakozásra.

A problémába, mint derült égből lecsapó gránát, szólnak bele az északi frontra harca közben álló aradiak, akik a következő derűs hangulavélükben reflektálnak az aradi újdonsült milliomosok hangos gondolkodására:

— Mi, akik éppen a bukovinai frontra vagyunk — írják — de a front különböző helyein is voltunk már, készséggel szolgálunk kellő felvilágosítással a milliomos uraknak. Engedjék meg, hogy gondolataikat a következő meghívóval bútsuk le: „Meghívó!” Meghívjuk mindazon a háborúban lett milliomosokat, akik azt kérdik, hol nyaraljanak az idét, ide a bukovinai frontra. Itt rendkívül szép a természet, gyönyörű fenyveserdő és hatalmas hegyek vannak, amelyeket még néhol hó takar és pompásan lehet ródlizni. Itt az Aranyos Beszterce kristály vize csobog és nagyon kellemes benne fürödni, most a jégmassza sem hiányzik. Fent a magasban nálunk az állásban, finom marhabúst és kukoricakása levest lehet enni gerstivel, utána szép sárga tojásos puliszkát is kaphatnak a nyaraló urak. A zenét az orosz és magyar Berták szolgáltatják díjtalanul. Szóval itt a legrafináltabb igények is kielégítésre találnak. Az ideutazás sem ad tulságosabb nagy gondot. Csak jelentkezni kell a hadkiegészítő, vagy honvédkiegesztő parancsnokságnál és az gondoskodik a díjtalan szállításról. Mi szerény katonák megtisztelve fogjuk magunkat érezni, ha tisztelt

milliomos urak minél tömegesebben keresnek fel bennünket. Érdeklődőknek szívesen küldünk prospektust hasmelegítőkre rajzolva*.

Visszavert angol és francia támadások.

Berlin, június 4. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati haretér:

Rupprecht bajor trónörökös hadcsoportja:

A Vitschete hajlásában tegnap rendkívül nagy hevességet ért el a tüzérségi harc, mely az éjszakába is belenyúlt. A tengerpartján délután a harci tevékenység fokozódott, éjszaka az erős tüzhullámokat az angolok előretörései követték. Hullucknál, Lensnél, Mouchinél és Lerisinél. Ezeket mindenütt visszavertük. A Schauer pataknál az előző napon visszamaradt angol fészkeket kitisztítottuk.

A nemet trónörökös hadcsoportja:

Nyugatporoszországi és rajnai ezredek a Mont D'liveren Craonnenal erőteljes felderítéseket végeztek, melynek során elkeseredett közelharcban 150-nél több francia és 15 géppuska maradt rohamcsapatunk kezében. A hegy nyugati lejtőjén az elfoglalt és állásunkba bevont francia árkokat erős ellentámadásokkal szemben megtartottuk. Ma éjjel alsósziléziai ezredek rohamcsapatai Brayetól északra behatoltak a francia állásokba és több mint száz foglyot ejtettek. Itt is 15 gépfegyvert zsákmányoltunk. Mindkét felderítő előretörés értékes megállapításokat eredményezett az ellenség erősszétételére vonatkozólag. A Champagneban, a Phol hegytől keletre több ellenséges század támadását ellenrohammal megghusítottuk.

Albrecht württembergi herceg vezértábornagy hadcsoportja:

Keleti haretér:

Nagyobb harci tevékenység nem volt.

Macedóniai haretér:

Vardartól nyugatra a Doiran-tónál és a Sturma síkságon előrsi csatározások bolgár csapatokra nézve kedvezően folytak le. **Luden-dorf**, első főszállásmester. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Magyar gazdák követelése.

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Budapestről telefonálja tudósítók: Az országos magyar gazdasági egyesület június 10-én nagygyűlést tart, amelynek napirendjére a gabonaárak felemelésének és az ipari cikkek maximalálásának kérdését tűzték ki.

A nagy gyűlés határozati javaslatban fogja követelni a kormánytól, hogy az 1917. évre megállapított maximális gabona árakat minimalisan biztosítsa az 1918. évi termésre is, mert különben a gazdák kénytelenek lennének csökkenteni a kevésbé jövedelmező gabona-termést. A gazdák ragaszkodnak ahhoz, hogy a lisztárak megmaradjanak a mai nivón. A földművelő gazdák azt panaszolják, hogy a Haditermény Részvénytársaság aránytalanul nagy nyereséget ér el és javasolni fogják a kormánynak, hogy a társaság jutalékát fordítsák a kenyérliszt olcsóbbá tételére.

Követelik továbbá, hogy adjon a kormány a köztisztviselőknek olcsóbb lisztet, az árdifferenciát pedig a Haditermény hasznából fedezze. Kéri, hogy a nem gazdasági célokra szolgáló korpa árát tíz koronával emeljék fel és az ebből származó hasznot is fordítsák a kenyérliszt olcsóbbá tételére. Követelik a gabona

prémiumos rendszerének megszüntetését, a vetőmagok közvetlen kiutalását, a cséplés után való rekvirálást, a mezőgazdasági kamara felállítását és rendkívüli munkaerők kirendelését az aratásra.

HIREK.

Gyermekeivel együtt akart a börtönbe vonulni.

— Bécsi tudósítónktól. —

A bécsi honvéhadosztály bírósága múlt év októberében a nyilvános csend és rend megzavarása címén három hónapi súlyos börtönre ítélte **Kubart** Ludmilla asszonyt, mert egy névtelen feljelentés szerint egy alkalommal, amikor sokáig kellett várakoznia az élelmiszer-üzlet előtt, hazafiatlan nyilatkozatokat tett, a minek következtében az ott csoportosult többi asszony is annyira felizgult, hogy nyilvános botrány lett a dologból. A vádlott a katonai törvényszék előtt váltig azt bizonyította, hogy ő nagyon jó honleány és egyáltalában nem akart emlékezni azokra a kijelentésekre, amelyek miatt a bíróság elé került.

A katonai ügyész a büntetés mértéke miatt felebbezéssel élt s a legfőbb katonai törvényszék az első bíróság ítéletét megváltoztatva hat hónapi súlyos börtönre ítélte a nőt. Május 15-én **Kubart** asszonynak, akinek a férje a háboru kezdete óta a haretéren van meg kellett jelennie a hadosztálybíróságnál, hogy megkezdje büntetését.

Meg is jelent, de *magával hozta hét éves leányát és tizenegy éves fiát és azt kérte a katonai ügyésztől, hogy két gyermekeivel együtt vonulhasson a börtönbe*, mert nem hagyhatja őket egyedül és nem tudja sehohsem elhelyezni. Ezt a kérelmet természetesen nem teljesíthették, de a bíróság közbelépésére a gyermekeket még ugyanazon nap a Pestalozzi egyesület vette gondozásába.

A büntetés megkezdésével egyidejűleg az asszony kegyelmi kérvényt intézett a királyhoz, amelyet június elsején öfelsége el is intézett és a király kabinet irodája értesítette a bíróságot, hogy az *uralkodó az asszony büntetésének hátralévő részét elengedte*. **Kubart** Ludmilla azonnal szabadlábra helyezték, visszaadták gyermekeinek.

— Az „Arad” nevű hajó újra munkában. Budapestről jelentik: A világháboru kitörése óta az Adria tengerhajózási társaság a hater tonnas „Arad” nevű gőzöst Amszterdamban pihenteti. A horribilis magas hajófuvarokra való tekintettel, az Adria társaság igazgatósága most elhatározta, hogy a hajót a semleges kikötők közti forgalomban ismét utnak indítja. Az „Arad” már a napokban Rotterdamba érkezett, ahonnan nagyobb köszén rakományval elindult Stockholmtól északra levő Geszle nevű svéd kikötőbe. A németek részéről a hajót semmiféle veszély nem fenyegeti, ha angol buvárhajók nem vetődnek útjába, úgy minden baj nélkül meg fog érkezni rendeltetési helyére.

— **Házasság.** **Járay** Böske, az aradi színház művésznöje ma kötött házasságot **Szendrey** István huszárszázalóssal **Szondy** Béla anyakönyvvezető előtt. Tanúk voltak: **Löcs** Rezső, helyettes polgármester és **Zerkovitz** Rudolf, a Hegyaljai vasut vezérigazgatója. A fiatal pár ma elutazott Aradról.

— **A Magyar Földgáz Részvénytársaság** megtartotta első rendes közgyűlését a pénzügyministerium üléstermében, **Teleki** József gróf elnöklésével s a kormány megbizottainak jelenlétében. A közgyűlés a mérleget, amely 144,610 korona veszteséget mutat fel, jóváhagyta. Az igazgatóság jelentése szerint a magyarsáros-dicsőszentmártoni távvezeték már elkészült és a sikeres furások lehetővé teszik, hogy megkezdhessék nagymennyiségű földgáz szolgáltatását. A társaság első üzletében a kolozsvári, nagyvárad, marosvásárhelyi és debreceni távvezeték tervezésével volt elfoglalva. Ezek építését, amint a mai viszonyok ezen munkálatok gazdaságos keresztülvitelét megengedik, a társaság haladéktalanul meg akarja kezdeni. Az igazgatóságba új tagul beválasztották: **Pap Géza** bárót, továbbá újból beválasztották: **Kánitz** Jaquest, a Magyar Gázizzófény Részvénytársaság alelnök-vezérigazgatóját. A jelentésből kitűnik, hogy az Aradra szolgáló távvezeték tervezésével a társaság eddig egyáltalában nem is foglalkozott s ezen vezeték megépítése még a háboru utáni időben sincs szándékában.

— **Halálozás.** **Lamberger** Alfréd a bécsi Schoeller cég cukorgyárainak képviselője, tekintélyes és általános tiszteletben állott bécsi nagykereskedő, tegnap hirtelen meghalt 51 éves korában. Az elhunytban özvegy **Bing** Edéné vejét gyászolja.

— **Orvosi hír.** **Tuszkai** Ödön dr. megkezdte az évi orvosi gyakorlatát Marienbadban. Új lakás címe „Auge Gottes” Kaiserstrasse. Egyben szíves tudomásul adja, hogy az ideutazáshoz nem kell semmitéle formalitás, csak az otthoni lisztbizottságnál kell jelentkezni, erről a jelentkezésről irást kérni és a lisztjegyeket idehozni magukkal. Azok, kik „készletből” élnek ugyanott kapnak lisztkihozatali engedélyt és pedig fejenként és naponként számítva 175 gramm 0-as lisztre. A diéta ellenára egy itteni orvos ad engedélyt.

— **Tagfelvétel az aradi Onewra Kadisában.** Több oldalról megnyilatkozott óhajnak megfelelőleg a felvételre jelentkezési határidőt f. hó 15-ig meghosszabbítottuk s így ezen időn belül a hivatalos órák alatt a hitközségi irodában jelentkezők felvételnek. Bejelentések telefonon (195. sz.) útján is eszközölhetők. **Pick** Ernő, elnök.

— **Felhívás a nagyvárad kir. jogakadémia hadbavonult tagjainak hozzátartozóihoz.** A nagyvárad kir. jogakadémia ez uton is felkéri az intézet hadbavonult hallgatóinak szülőit, illetve hozzátartozóit, hogy a hadbavonult hallgatók hősi érdemeinek, hadi kitüntetéseiinek, netáni hősi halálának részleteit az intézet Almanachjában leendő méltó megörökítés céljából a dékáni hivattalal mielőbb közölni sziveskedjenek.

— **Adományok.** Özv. **Fürst** Simonné **Soborsin**, **Seidner** Márton ravatalára szánt korszoru megváltás címén 20, **Schwarz** Adolf számvevő 5 és **Fischer** Arminné **Csermő** 5 koronát adományozott a gyöngyösi tűzkárosultak részére. **F. A.** waggongyári tisztviselőnk 2 koronát küldött a vak katonák javára.

— **Könyv- és zenemű ajándékok Karpelénél.**

Minden egyes jegyzés gyorsítja a békét.

LEGUJABB.

Reggel 3 órakor érkezett telefonjelentés.

Burián István és Vázsonyi Vilmos tárgyalásai.

Budapest. Vázsonyi Vilmos tudvalevőleg ma délután két óra hosszat tárgyalt Burián István báróval. E tanácskozásról Vázsonyi az Aradi Közlöny tudósítójának a következőket mondotta:

— Csak azt mondhatom el, amit én adtam elő Buriánnak, ellenben arról, amit Burián mondott, ezidőszent nem nyilatkozhatom. Kifejtettem Burián bárónak, hogy a válság előterében a választójog áll, amelynek progresszív végrehajtásáért fordultam a király megbízottjához. Nagyon örvendetes, mondottam, hogy a király megbízottja végre polgáremberhez fordul, mert fájdalmas benyomást keltett a polgárok és munkások körében, hogy ő velük, akik a választójogot tulajdonképpen követelik és arra szükségük van, eddig nem állottak szóba. Kifejtettem Burián bárónak, hogy mennyire rossz és sérelmes Tisza István grófnak 1913. évi választójogi törvénye. Kifejtettem, hogy a mit békében lassan lehetett volna megosinálni, az a háboruban halasztást nem tűrhet. A választójogot most kell megosinálni. A király most igazán népszerű és a népszerűségét a legnagyobb fokban növelné, ha a választójogot mint az ő alkotását hozzák a népnek. Vajjon akad-e olyan politikus, aki képes szembe szállani a nép hangulatával?

Ezután foglalkoztunk Tisza István grófnak ama kijelentésével, hogy a választójog nemzeti veszedelem, a nemzetiségek miatt. Ezt úgy lehetne kiparizálni, — világosítottam fel Burián bárót, — ha a városokban a választókerületek számát szaporítanák, ami biztosítaná a magyarság szupremáciáját. Különben Tisza István gróf álláspontjára rácafoltt saját magának az a cselekedete, hogy a nyolc holdasoknak megadta a választójogot, hiszen tudvalevő, hogy ilyen törpebirtokok többnyire nemzetiségi vidéken találhatóak. Végül tanácsoltam Burián bárónak, hogy forduljon a munkásság képviselőihez is és hangsúlyoztam, hogy választójogi kabinet kell, amely az ügyeket a háboru végéig vezeti, azután lemond. Előadásom azt hiszem nem maradt hatástalan Buriánra.

Budapest. Oly politikai körökben, akiknek alkalmuk volt olyan személyiségekkel beszélni, akik Buriánnal tárgyaltak, az a feltevésem van, hogy a válságot átmeneti kabinetrel oldják meg, amelynek élére olyan politikus kerül, aki eddig nem volt exponálva. Serényi Béla grófot és Zichy János grófot emlegetik. Serényinek több sánca van.

Bern. A Petit Parisien jelenti Pétervárról: A moszkvai katonatiszti bizottság viharos ülése után, amelyen Gueskov elnökölt, a munkáspárti tagok benyújtották lemondásukat.

Bern. Párisi lapjelentések szerint francia szociálisták Ribot kijelentése folytán belátták, hogy lehetetlen Stockholmba menniük és lemondottak pétervári utjukról, valamint Stockholmban Brantinggal való tanácskozássukról.

Pétervár. A Reuter-ügynökség jelenti: Csernov és Cseretelli miniszterek Kronstadtba utaztak, hogy a munkások és katonák tanácsával tárgyaljanak.

Kopenhága. A Politiken jelentése szerint Péterváron összehívást fedeztek fel, amelynek célja ellenforradalom támasztása volt. A mostani kormány több tagja, főleg Kerenszky ellen merényletet terveztek. Számos letartóztatás történt.

Hága. A francia kormány és a szociálista képviselők harca már legközelebb ki fog élesedni, mert a szociálisták és a velük tartó republikánusok együttesen 282 szavazattal rendelkeznek, míg a polgári pártoknak 346 szavazatuk van. A kormány többsége tehát nagyon bizonytalan, úgy, hogy el kell készülni a meglepetésekre.

Amsterdam. Stockholmból jelentik: A Duma tagjainak értekezletén az agrár kérdésben azt a határozatot hozták, hogy az agrár reformokat csakis az alkotmányozó gyűlés viheti keresztül, amely egyedül fog rendelkezni azzal a tekintéllyel, hogy ezt a kérdést végleg eldöntse. A дума a községek lakosságához azzal a kéreccsel fordult, hogy az alkotmányozó gyűlés előtt tartózkodjanak minden erőszakoskodástól.

Bern. Buenos-Ayresből jelentik: Argentiniában a brazil kormány hozzájárulásával nagy drótnélküli állomást rendeztek be Németország és Argentína közötti összeköttetés céljából.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— A cseplőgépek és fűtők felmentése.

A cseplőgépek és fűtők felmentése iránt a honvédelmi miniszter rendeletileg intézkedett. Az 1917. évi 11900-eln. Mga. számú rendelet értelmében a katonai, illetőleg népfelkeltési tényleges szolgálatot teljesítő, valamint a hadicélú szolgálatra igénybevett hivatásos, vagyis gyakorlatilag képzett gőz- és motorcseplőgépek és fűtők, akikre a cseplésnél tényleg szükség van, a községeknek, birtokosoknak és cseplőgéptulajdonosoknak rendelkezésre bocsátatnak, illetőleg a saját gépjük kezelésére hivatott cseplőgéptulajdonosokkal együtt felmentettek. A cseplőgéptulajdonosok, amennyiben a

cseplőgép kezeléséhez értő egyén otthon rendelkezésre nem áll, a községi előjárásnál, illetőleg városi polgármesteri hivatalnál jelentkezni tartoznak, mely a felmentendő gépeket és fűtőket hivatalból és díjtalanul névjegyzékbe foglalni és a névjegyzéket a felmentés engedélyezésére illetékes póttestparancsnoksághoz eljuttatni köteles. A felmentési jogaim megállapításánál és ennek alapján a névjegyzék összeállításánál első sorban a gépkezeléshez értő géptulajdonosok és az öregebbek, valamint a mögöttes ország-részben szolgálók veendőik figyelembe és csak a végső kivételes esetben kérhető az arconalbeli szolgálatra alkalmas, házetéri szolgálattal teljesítők felmentése. A hadicélú szolgálatra

igénybe vett cseplőgépek és fűtők legalább 8 hétre, de csak abban az esetben menthetők fel, ha egyénileg nélkülözhetők. A felmentésből ki vannak zárva: a tisztiek, tisztjelöltek, a kórházi ápolás alatt álló beteg legénység, a vasutезд állományába tartozók, azok, akik a polgári életben a vasutnál vannak alkalmazva és a vasutak rendelkezésére bocsátatnak, végül a műszaki csapatoknál vezető állásban levő nélkülözhetetlen egyének. A legutóbbi pótszemlén alkalmaznak osztályozotti és még be nem vonult cseplőgépek a szükséghez képest szintén fel fognak mentetni. A felmentett cseplőgépek és fűtők a hatóságok által ellenőriztetni fognak, vajjon előírt munkájukat tényleg végzik-e és az esetleges mulasztások, vagy visszaélések a felmentések hatályon kívül helyezése mellett szigorúan meg fognak büntetenni.

Általános offenzíva

orosz segítséggel.

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Zürich. A svájci lapok megerősítik azt a Hollandiából érkező hírt, hogy Angliának sikerült szövetségeseit egy nagy, az összes frontokon egyidejűleg megindítandó offenzívára megnyerni. Pau tábornok, aki jelenleg Svájcban a fogolytáborokat látogatja, kijelentette, hogy az általános offenzívát még ezen a nyáron indítják meg. Az orosz katonákat is sikerült újból megnyerni a háborunak és most Oroszország is minden aggodalom nélkül részt vehet a világháborunak ebben a döntő harcában.

Berlin. A kopenhágai Politiken szerint Rodziankának a дума épületében levő dolgozó szobájában botrányok játszódtak le a дума vezető tagjai között. Miljukov aki szintén jelen volt a jelenlévőkre támadt és azt vetette a szemükre: Csakis a ti gyengeségetek és árulástok kényszerített a lemondásra. Maklakow követelte, hogy a háborut feltétlenül folytassák és akadályozzák meg Oroszország tönkre menését és vegyék elejét annak, hogy a forradalom újból kitorjjon. Elhatározták, hogy a kormányt újból felszólítják hogy nyilatkoztassa ki, hogy külpolitikájának feltétlenül alapja a szövetségeseihez való feltétlen hűség, amely Oroszország létének apja.

Stockholm. Péterváron vasúti sztrájk fenyeget. A bakui petroleum vidéken általános sztrájk ütött ki. A helyzet rendkívül fenyegető.

Stockholm. A lapok jelentése szerint az oroszországi kolostorok egymás után gyulladnak lángra. A nép dühe a papok ellen irányul és a kolostorokban a szerzetesek egymásra támadnak. Majdnem valamennyi kolostor házfőnökét megölték.

Stockholm. Alexejev tábornok a főhadiszálláson beszédet intézett a front kiküldöttjeihez és sajnálatlall állapította meg, hogy egyes helyen a fronton mástól millió katona hiányzik.

Basel. Az Havas-ügynökség jelentése szerint Konoválov kereskedelmi miniszter lemondását a fenyegető ipari válság, a tegyelem teljes hiányával indokolta meg. Kijelentette, hogy szerinte a jelenlegi kormány helyételőbb utóbb kénytelen lesz átengedni egy teljesen szociálista miniszteriumnak.

Stockholm. A kormány rendeletet bocsátott ki, amelynek értelmében június 30-án összehívja a birodalmi alkotmányozó gyűlést. Az alkotmányozó gyűlés a háboru és a béke kérdésében döntő fontosságú határozatokat fog hozni.

A VI. HADIKOLCSON eredmények nem szabad a korábbiak sikere mögött maradnia

MOZGOKEPSZINHAZ.

* **Fényugár.** (Alwin Neuss detektív dráma az Urániában.) Egy komplikált szerkezetű, minden részében érdekesen izgató detektív drámát mutatott be tegnap a színház. Az Alwin Neuss sorozatból megszoktuk, hogy minden, ami ez alatt a cégér alatt került ki, érdekesítő és elsőrangú. A művész férfián megőrzően drámai alakításokat produkál és mint rendező is kiváló találékonysággal tudja csoportosítani az egyes dolgokat. De kevés szerepében dokumentálta Alwin Neuss annyira esodálatos tudását, mint ebben a filmben, melyben technikai gondossággal a legravaszabb fogások egész sorozatát mutatja be. Egy eltűnt bankár megkeresésére hihetetlenül zseniális tervvel indul küzdelemben és az események leolyása feltétlenül biztosítja a sikert. Ötletekben gazdag kidolgozás, mellyel kibogozza a rejtély szálait, mint valami fellobbanó fényugár világít bele a bizonytalan sötétségbe. — **Homunculus VI.** Homunculus halála, a szenzációs sorozat, utolsó része legközelebb az Urániában. 5

* **Nordisk művészdráma az Apollóban.** Régen látott Arad közönsége olyan meleg, meghatározó képet, mint amelyet ma mutatott be az Apolló-színház. A Nordisk-filmgyár új filmjeinek sorozatát nyitotta meg a „Gond apó”-val, ezzel az igaz-vérig művész-drámával. A művészvilág szabad, forró levegője ömlik el a képen, benne érdekes alakjaival. Raven szobrászt nagy tragédia éri, felesége hűtlenségére jön rá s mikor a esábitóval dulakszik, a kötőmb, amely mögé az asszony rejtőzött, felborul és megöli feleségét. A kisleány rábizza egy barát-

jára s 6 elmegy messzire feledni. A bánat megtöri, öreg aggastyán lesz belőle. A művészvilág emberei csak Gond apó-nak hívják. Ez alatt fia megnő és ő is szobrász lesz. Összetálcázik az apa és a fiu s közösen olyan értékes művet alkotnak, a mellyel az első díjat veszik el. Ez volt Gond apó életének egyetlen igazi nagy öröme s ez volt az utolsó is, mert a szíve nem bírja ki az izgalmakat s meghal. A grandiózus művészdrámával ismét remekelt a Nordisk-filmgyár. Még kedden kerül vetítésre elsőrangú mellékkepekkel együtt.

A szerkesztésért felel:

Rudnyánszky Endre távollétében:

Stauber József.

NYILTÉR.

(Az ezen rovart alatt közlöttelekért nem vállalnak felelősséget)

Az első aradi jót. nyugdíjas asztaltársaság elnöksége fájdalomtelt szívvvel tudatja szeretett tagtársát

Töröcsk Ferencz

folyó évi június hó 4-én, életének 83-ik évében, rövid szenvedés után a Mindenható rendelkezéséhez képest történt gyászosan elhunytát.

Az Istenben boldogultnak földi maradványai folyó hó 5-én, délután 5 órakor fognak a Török Gábor-utca 9. számú gyászházból a róm. kath. egyház szertartásai szerint a helybeli felső temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Aldás és béke porairal!

Arad, 1917. június hó 4-én.

15

Az Elnökség.

Varga Imre első temetkezési intézete Arad, Andrassy-tér 13. Telefon nappal : 37. Ejjelti szolgálat : 738.

Cognac:

Koglevich,
Dékány, Marty,
Adriatica gyártmány,

valamint likőr és rum, palackokban beszerezhető nagyban és kicsinyben 2056

Welszberger Sámuel
utódánál

Körösvölgyi Pálinkarakartár

Arad, Andrassy-tér 5. Telefon 651.

Viszketeg, izzás, napégés, bőrhámás, rüh és sörör bőrbaj, fekély, dagadt és sebek ellen biztos és gyors hatású szer.

Boroka-kénőcs,

nam piszkít és teljesen szagtalan. Kis tégely

3 K. nagy tégely 5 K. családi tégely 9 K. Hozzávaló borókaszappan 4 korona. Készít: Gerő Sándor gyógyszerész, Nagykörút. 108. 7124

Aradon kapható: gatori Földes Kelemen és Földes és Hehs gyógyszerárban.

Viszketegséget

rüh, sörört legbiztosabban elmulasztja a **Barna zsír.** Kis tégely K 1.60. nagy tégely K 3.—, családi adag K 9.—, utasítással rendelhető: Dr. Flesch B. «Korona» győgytárából, Győr. 7124

2 drb. teljesen új kéveköto
arató-gép

eladó
Hangya szövetkezetnél
ÓPÉCSKÁN.

3671

14880—1917.

Pályázati hirdetés.

Budapest székesfőváros közönsége által boldog emlékezteti József főherceg ur 0 cs. és kir. fensége honvédfőparancsnokságának 25. évfordulója alkalmából s annak emlékére, a m. kir. honvédség árvál részére, az illetőségre való tekintet nélkül, létesített alapítványi helyek közül, jelenleg az Erzsébet leány árvaházban egy hely kerülhet betöltés alá, mely helyre eszenél pályázat hirdetik.

Az árvaházba való felvétel kellekékép igazolandó:

- az, hogy a felvételt kért gyermek tényleg a m. kir. honvédség kötelékébe tartozott vagy tartozó apának törvényes leszármazója,
- vagyontalanság,
- félárvánál (akik tudnillik apátlanok, vagy anyátlanok) az életben levő szülő vagyontalansága,
- hogy az árva 6. életévét már betöltötte és hogy a 18. életévet még nem haladta,
- hogy ép testi és elméjű, a himlőn átesett, vagy ellene sikeresen beoltatott.

Az árva kora és a szülők elhalálozása hiteles anyakönyvi kivonattal, a testi és elméleti állapot, a himlőtől és a vagyontalanság közhatalóságilag hitelesített orvosi és helyhatósági bizonyítvánnyal igazolandó.

A kellekőn felszerelt bályegtelen kérvények, melyekben a szülő vagy gyám neve, állása és lakhelye (város, megye, utolsó posta) is felemlítendő, folyó évi július hó 15-ig a m. kir. honvédelmi miniszterhez nyújtandók be, ahonnan Budapest székesfőváros hatóságához fognak küldetni és a kijelölési jog gyakorlása végett József főherceg ur 0 cs. és kir. Fenségehez fognak felterjesztetni.

Az alapítványi hely az 1917—1918. tanév kezdetén lesz betöltendő s a felvétel vagy fel nem vételről az árvák hozzátartozóit Budapest székesfőváros tanácsa hatósági uton fogja értesíteni.

Arad, 1917. június hó 2.

A városi tanács.

Mesés szép lesz az a hölgy,

aki az

IBOLYA DORÉ CRÉMET

használja. Az arebört vakító fehérre varázsolja és eltüntet mindenféle aretisztátalanságot. **Ara egy tégelynek 2.— K.**

Ibolya Doré szappan 3 kor., Ibolya Doré tej 1 K 50 fill. Ibolya Doré hölgypor 1 K 50 fill.

Tyukszem ellen

a leghatásosabb szer az

Anagalin.

Ara 1 korona.

Kellemes ízű limonádét

mindenki otthon készíthet 1 adag **CITRAS-sal.**

Ara 20 fillér.

Fenti szerek kaphatók a kizárólagos készítőnél:

Hajós Arpád gyógyszerárban

Arad, Andrassy-tér 22. szám.

Házeladások,

valamint kisebb és nagyobb birtokok eladását, parcellázását közvetíteni vállalok. Az ország minden részében előjegyezve kis- és nagybirtokok. Aradon magán- és bérlőházak. Ajánlatokat, megbízásokat kér

Halmi József

adásvételi közvetítő iroda.

Lakás: Deák Ferenc-u. 5.

Telefon 726. 2369

Földbirtokosoknak

- 35 évre 7% annuitás teljes árfolyam,
- 50 évre 6% annuitás teljes árfolyam,
- 50 évre 5-6% annuitás 99% árfolyam
- 63 évre 4-8% annuitás 95% árfolyam
- 65 évre 5-6% annuitás 99% árfolyam mellett, továbbá

aradi és békescsabai házakra 50 évre 6% annuitás 98% árfolyam mellett törlesztéses kölcsönöket folyósított a parcellázásokat vállal a

Budapesti Kölsönközvetítő és Parcellázó Részvénytársaság
Budapest, VIII., Kenyérmező-u. 6.
Aradi megbízottunk: **Bonyhádi József** ur. Kapa-u. 47., d. u. 2-1-ig.

Magyar királyi államvasutak.

140704—1917. szám.

Arverési hirdetés.

A közbesíthetlen kúrcmányel a vasúti üzletszabályzat 81. §-a értelmében az alább felsorolt állomások teheráru raktáraiban, délelőtt 9 órakor a következő napokon fognak azonnali készpénzfizetés mellett nyitva tartani:

Állomás	1917. június	hó	nap
Arad		22-én.	
Nyíra		25-én.	
Budapest dunapart teher p. u.		15-én.	
Budapest—Józsefváros		18-án.	
Budapest nyugati pályaudvar		20-án.	
Debreczen		27-án.	
Észék		14-én.	
Püme		26-án.	
Győr		14-én.	
Kaposvár		21-én.	
Kassa		19-én.	
Kolozsvár		22-én.	
Losonc		15-én.	
Miskolcz		26-án.	
Nagyvárad		28-án.	
Pápa		20-án.	
Pécs		21-én.	
Pozsony		27-én.	
Sátorally-Ujhely		18-án.	
Szabadka		28-án.	
Szatmárnémeti		25-én.	
Szeged		21-én.	
Szolnok		18-án.	
Temesvár Józsefváros		19-én.	
Ujvidék		18-án.	
Zágráb		27-én.	

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem díjazatik).

4—1917. közp. vál. em. sz.

Hirdetés.

Az 1913. évi XIV. törvény 57-ik § 6-ik bekezdése, továbbá az 58-ik §. és a 9100/1. a. 1916. számú belügyminiszteri körrendelet a alapján ezennel közlöm, hogy az 1917. évre szóló országgyűlési képviselői választások névjegyzékéről és a jövő évre összeállított országgyűlési képviselői névjegyzékéről a jövő évre összeállított országgyűlési képviselői névjegyzékéről kihagyottak jegyzékével együtt f. évi május hó 16-tól f. évi június hó 14-ig bezárólag a városnőz tanácsstermében közszemlére lesznek kitéve, ahol ezeket ugy hétköznapokon, mint pedig vasár- és ünnepnapokon d. e. 8 órától déli 12 óráig mindenki megtekintheti és köznapokon délutáni 2 órától 6 óráig lemásolhatja.

A közszemlére kitétt ezen ideiglenes névjegyzékek ellen a saját személyét illetőleg mindenki felszólalhat és ezenkívül az, aki ezen ideiglenes névjegyzékbe fel van véve, jogait abban a választókörzetben, amelynek választójaként felvétel, az ideiglenes névjegyzékbe történt minden felvétel, vagy kihagyás miatt felszólalni.

A felszólalások f. évi május hó 16-tól ugyan-e hó 30-áig bezárólag írásban a közp. vál. hoz. címezve, a hivatalos órák alatt a polgármesternél nyújtandók be.

A felszólalások benyújtásuktól kezdve f. évi június hó 14-ig bezárólag a városnőz tanácsstermében közszemlére lesznek kitéve.

A felszólaló köteles felszólalását indokolni és mellékelni azokat az okirati bizonyítékokat, amelyeknek megszerzése az egyeseknek módjában állhat, azokra a bizonyítékokra pedig, amelyeknek megszerzése az egyes személyeknek nem állhat módjában, akként köteles felszólalásában utalni, hogy azok feltalálhatók legyenek.

A felszólalás olyan változásokra is alapítandó, amelyek a választók összeírása óta álltak elő. A felszólalásban új bizonyítékok is felhozhatók. Minden felszólalás csak egy-egy személyre vonatkozhatik.

A felszólalásokra mindazok, akiket a felszólalás joga megillet, f. évi május hó 16-tól bezárólag f. évi június hó 14-ig írásban indokolttan és minden felszólalásra külön-külön észrevételeket nyújtathatnak a polgármesternél a hivatalos órák alatt.

Felhívom az 1916. évre érvényes országgyűlési képviselői névjegyzékében felvéve lévő választókat, nemkülönben az országgyűlési képviselői jog megszerzéséhez az 1913. évi XIV. tc. szerint szükséges kellek birtokában lévő, minden a férfinembe tartozó és Aradon lakó, illetve alkalmazva lévő magyar állampolgárt, hogy a közszemlére kitétt 1917. évi országgyűlési képviselői névjegyzékéről és a kihagyottakról készített jegyzékeket kelendő időben tekintsek meg, esetleges észrevételeiket az ideiglenes névjegyzékek ellen nyújtsák be és a felszólalások ellen némi észrevételeiket a fentebb megjelölt módon tegyék meg.

Varjassy Lejes, polgármester,
közp. választ. elnök.

FOG. MOHR JEANNETTA

vizsg. fogtechnikusnő

aki 20 éven át a legnagyobb világvárosokban, mint New York, Berlin és Bécsben a fogászati téren legjobb sikerrel működtem, tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy helyben: **Luther Marton-utca 1. sz. a. II-ik em.** egy a mostani kor igényeinek megfelelő **fogászati műtermet** nyitottam, ahol legújabb berlini és amerikai módszer szerint kezelem betegségeimet, foghuzás teljes érzéstelenítéssel (fogyasztás útján.) Aranyhidak, aranykoronák, mindennemű kaucuk fogazatok, szájpadlás nélküli és légkamrával. Arany, ezüst, amalgám, porcelán és cement tömések (plombák), mérsékelt díj-szábas mellett készíttetnek. Bőcses hártfogásai kére tisztelettel **Mohr Jeannetta**, vizsg. fogtechnikusnő. Rendelő órák: d. e. 8—12-ig, d. u. 2—7-ig. Vidékiek 24 órán belül kielégíttetnek. 401

A szépségápolás titka a felhasznált szépségápolószerek helyes megválasztásában rejlik!

Rozsnyay kitűnő Serail arc-szépítő különlegességei

mind kipróbált jó hatású készítmények, amelyet bárki bizalommal használhat.

Rozsnyay Serail arckenőcs. Kis tégely 1-50 kor. Nagy tégely 2-50 k.

Rozsnyay Serail krémje nappali használatra. Egy tégely ára 2 korona 50 fillér.

Rozsnyay Serail szappan. Egy darab 3 kor. 50 fill.

Rozsnyay Serail opera. Lehető finomságu. Crém, fehér, rózsás és testszíneken. Egy dob. ára 2 korona.

Kiváló finom illatszerek. Gyöngyvirág, Ibolya, Loin du bal orgona, piros róza, Serail. Uvegje 1 kor. 50 fillér.

Kapható a készítőnél. 1846

Rozsnyay Máttyás gyógyszerészertárában Arad, Szabadság-tér

Láb- és kezizzadás

biztosan és leggyorsabban elmúlik, a „Peppo” folyadék és „Peppo” hintőpor segítségével.

Szárit! . . . Szagtalanít!!

Peppo folyadék ára használati utasítással 1 kor. 20 fill.
Peppo hintőpor 1 kor. — fill.

Katonáknak

Szőrvesztő-

Depillor.

Fontos tudni, hogy ruhaletük

E kitűnő, a maga nemében páratlan szerrel minden alkalmatlan szőrt aró, nyak vagy karokról, stb. minden fájdalom nélkül pár perc alatt okvetlen eltávolítható. Ára utasítással 1 kor.

kiállítására legújabb szer a PETRIS folyadék, ára 2 kor. és HADAR hintőpor, ára 2 kor.

Fenti szerek kaphatók a kizárólagos készítőnél:

Hajós Árpád gyógyszerertárában

Arad, Andassy-ut 22. szám.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díját az alábbiak szerint számítjuk.

Minden sor hirdetés ára 3 fillér. Vas-
tagabb betűkkel 16 fillér.

A vas-
tagabb betűkkel írott szavakat
aláhúzással kell jelezni.

A legkisebb hirdetés ára 1 korona.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Hirdetéseket délután 4,5 óráig ve-
szünk fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a
jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét,
amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában
nem közölhető, megváltoztassa.

Házasság.

7000 korona

hozományal rendelkező szép, tizennyolc
éves leány férjhez menne. Leveleket „Hii
feleség, jó feleség” jellegre kér. 3676

Levelezés.

Moziklás

férfi, magas, megismerkedne tisztességes
szándékkal distinguált, zongorázni tudó
független urhölgyvel, vagy urleánnyal.
Jelleg: „Suttognak a lombok” 3642

Intelligens

hivatalnok leány érdeklődik tisztességes
barátot önhajt. Leveleket „Mindenkori elha-
gyott” jellegre a kiadóhivatalba kér. 3677

Oktatás.

Tanárjelölt

latinból és más tárgyakból vizsgákra elő-
készít. Cim a kiadóhivatalban. 3608

Alkalmazást nyer.

Tisztességes boltüzemeltető

felvétetik Klein könyvkereskedésben. 3624

Deutsches Fräulein

wird zu 6 und 7 Jährigen Kinder so-
fort acceptiert. Kaddeböna, József főher-
ceg-ut 21. 3682

Keresek

azonnali belépésre nyári cséplés és javi-
tásra gépészt, vidékre. Értekezni Arpad-
tér 4. sz. 11. ajtó. 3668

Keresek

német leányt 8 és 7 éves leány mellé, a
ki a háztartásban segítkezik, vidékre.
Ertekezni Arpad-tér 4. sz. 11. ajtó. 3664

Német kisasszonyt

keresek 15-éves 7 éves gyermek mellé.
Szirmay, Damjanich-utca 14. 3661

Gyermekgondnokság

felvétetik Kerpel könyvkereskedésben.
Gyorsírók előnyben részesülnek. 3672

Kisasszony,

ki most végzi a kereskedelmi, nagyobb
üzlet irodájában felvétetik. Ajánlatok
„5000” jellegre a lap kiadóhivatalába
kéretnek. 3675

Alkalmazást keres.

Tanár János

képzett közműves mester Arad,
Miklos Kelemen-utca 58. Elvállal minden-
nemű építkezést és javítást méltányos
árban. 3598

Bejárónő

ajánlkozik iroda takarításra. Gál Lajosné,
Urbán Iván-utca 23. 3666

Reichsdeutsche

sucht Stellung zu Kindern. Ginge sehr
gerne aufs Land. Briefe bitte unter
„Reichsdeutsche” an die Administration
dieses Blattes. 3607

Felső építő ipariskola

végzett rajzoló bármilyen irodai alkalm-
ozást elvállal, valamint alsóbb osztályu
diákok tanítását is. Cim a kiadóhivatal-
ban. 3679

Szilárdi

és kocsivezető nagyobb uradalomba ajánl-
kozik. Fenakel Hermann, Bál (Bihar-
megye.) 3571

Kárpitos munkákat

legjobban és legolcsóbban készít: Link
Jakab kárpitos, Hal-tér 13. Kivánatra vi-
dékre is megyek. Mindennemű használt
és régi butorok fizetés gyanánt átvéte-
nek. 3680

Több évi gyakorlattal

bíró megbízható szorgalmas fűszer és ve-
gyeskereskedő segéd, magyar és román
nyelvismerettel június hó elseji belépésre
állít keres oly vidéki üzletben, ahol a
jövője biztosítva volna. Szíves ajánlato-
kat kérek Berginc Béla, Dávid Vilmos-
cégnél Arad. 3625

Lakást keres.

6-8 szobás

lakást keresünk bérbe. Ajánlatok Erze-
bet Községbánya-társulat címre külden-
dők. 3626

Kiadó lakás.

Elegánsan

butorozott 2 szobás lakás azonnal kiadó.
Cim a kiadóhivatalban. 3680

Butorozott

utcai szoba kiadó Weitzer János-utca 2.
szám. I. em. 15. ajtó. 3667

2 nagy szobából

és minden hozzátartozó mellékhelyiségből
álló lakás, villanyvilágítással, a Szabadság-
térhez közel, június 1-re kiadó. Cim a
kiadóhivatalban. 3647

Ingtalan.

Családi ház

modern 5 szobás, Szabadság-térhez közel
eladó. Értekezni a tulajdonosnál,
Hal-tér 7. 3684

Eladó ház

egy 5 szobás, egy 3 szobás, több kis la-
kással, istálló, kocsiszinnel. Varjassy Jó-
zsef-utca 6. 3560

6 szobából, 6 konyhából és mellék-
helyiségekből álló bérház, nagy
udvarral és szállóskerttel eladó, Arad-
Séga, Koszoru-utca 28. szám. 3578

Purgly Lajosné-utca 14.

számu magánház, nagy termékkerttel. ol-
csón és könnyű fizetési feltételekkel el-
adó. 3606

Uri magánház,

kényelmes, nagy lakással és mellékhely-
iségekkel, villanyvilágítással, terjedelmes
befaltott udvarral, óriási gyűjtőszoba,
szálló, rózsas- és veteményes kerttel, ter-
mással együtt eladó. Üdülésre és gazdál-
kodásra egyaránt alkalmas. Purgly La-
josné-utca 118-120. 3636

Menyháza útról

gyönyörű fekvésű nyaraló, berendezéssel.
jutányos árban eladó. Érdeklődni: Acsev.
palota II., 10., lehet. 3688

Gyógyászat.

Röh és visketegség

elleni fehér kenőcs kapható egyedül
Ferenc-téri Wajdits-gyógyezertárban. Kis
tégely 2 korona, nagy tégely 3 korona 50
fillér. 6171

Dr. Schajkewitzky

lábizadás elleni szere, biztos, kipróbált
ártalmatlan szer, rögtön hat, ára 1 korona.
Kapható Földes és Hehs gyógyszerárban.

Üzletek.

Vendéglőhelyiség

berendezve lakással és egy üzlethelyiség
raktárral kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2833

18 év óta

fennálló jóforgalmú, villanyerőre berende-
zett iparüzem betegség miatt házzal együtt
könnyű fizetési feltételek mellett azonnal
eladó. Szakismeret nem szükséges. Cim a
kiadóhivatalban. 3665

40 év óta fennálló

fűszerüzlet italmérési joggal, a belváros
legforgalmasabb utcájában, november 1-től
kiadó. Bovebbet a kiadóhivatalban. 3635

Grófi Tizza István-ut 66. számú
korcsma és üzlethelyiség betegség miatt
eladó Értekezni ugyanott. 3678

Vétel és eladás.

Olcsó levelepapírok

és képes levelezőlapok kaphatók Deák
Béla könyv- és papirkereskedésben,
Forray utca. Telefon 902. 871

Két kordé eladó

özvegy Sáriónénál, Pécska-ut 1. 3674

Bicikli belső gummi

egy, vagy két db. kevésbé használt meg-
vételre kerestetik. Munkácsy Mihály-u. 3. sz.
I. emelet, 19. ajtó. 3678

Eladó

újjonnan fényezett bőrfedeles szép hajtó-
kocsi. Sipitsky Ferenc Elek. 3498

Kerekpár

szabadonfutó, jókarban levő eladó. Tö-
köly Imre-utca 4. 3683

Eladó

8 feketé finom complet férfi öltöny. Meg-
tekinthető Apponyi-körút 8., I. emelet.
7. ajtó. 3685

2 modern

szekrény és 1 szmoking öltöny eladó.
Varjassy Lajos-utca 94. sz. 3681

Tegla

lőminőségben, nagy és kis mennyiségben,
jutányos árban kapható. Jiraszek iroda,
telefon 1097., vagy Lázár iroda, Hasszín-
ger-u. 5., telefon 747. 2761

Grenadin

himzett bluzok 22 koronáért, crepp blu-
zok 18 koronáért kaphatók Marosparti áru-
házban, Forray-utca. 2831

Fűszerüzlet berendezés,

ugymint állvány főkokka, előasztal (pult),
kis és nagy tizedes mérleg, 2 darab ket-
szárnyú pallótokos dupla ajtók, korcsmai
asztalok és székek jutányos áron eladók
Séga, Koszoru-u. 28. sz. alatt. 3577

6 db borsitráng

eladó. Friedmann Sándor, Dózsa kenyér-
gyár. 3599

Eladó

egy jókarban levő 4 ülésű családi hintó.
Megtekinthető Arad, M'hály-utca 25. ház-
szám alatt. 3608

Baromfiéves

elleni szer „Tikin” kapható egyedül Wajdits
gyógyezertárban, Ferenc-tér. Kis üveg 1:90
kor., nagy üveg 3:50 kor. 2847

Fajlanya,

vizela 1 éves him eladó. Cim a kiadó-
hivatalban. 3614

Aranyat

legmagasabb napi áron veszem, vagy be-
cserélem. Brandes, órás, József főherceg-
ut 12. sz. 3691

Wertheim-kassát

megvételre keresek. Brandes D., órás. Jó-
zsef főherceg-ut 12. 3620

Legjobb arckrém

az „Anny” arckrém, fehér és rózsaszín-
ben. Egy tégely ára Kor. 2:50 és 3:50.
Egyedül kapható Wajdits gyógyszerár-
ban, Ferenc-tér. 2841

Különbéle.

Arnold János

szohorsini lakos, a hirdettett új zongorát
már eladta. 3670

Nagy, világos

padozott raktárhelyiség kiadó. Pöltén-
berg Ernő-utca 18. 3597

Hehs Vasas chinabera.

Suverén szer vérszegénység, sápkór, szé-
dülés, a vérszegénységből eredő ideg-
bajok, étvágytalanság, gyomorbetegségek,
láz, általános gyengeség ellen. Páratlan
vérképző és vérjavító, biztos óvszer ma-
lárikus fertőzések- és minden infektívól
eredő meg- betegedés ellen ugy felelt-
teknek, mint gyermekeknek. Ára 3:50 kor.
Hehs gyógyszerár, Földes gyógyszerár. 12

Kézi himzést

voalgásra, selyemre, crepde-
schinre elvállal

Sonn, Szent István-u. 1/a.

Aradi és csanádi egyesült vasutak menetrendje.

Ervényes 1917. évi június 1-től.

Aradról Szegedre indul:

Személyvonat reggel 6.40
Személyvonat délután 4.18

Aradról Szegedre érkezik:

Személyvonat délben 12.00
Személyvonat este 9.81

Szegedről Aradra indul:

Személyvonat éjjel 3.06
Személyvonat délután 3.17

Szegedről Aradra érkezik:

Személyvonat reggel 7.38
Személyvonat este 7.51

Aradról Brádra indul:

Személyvonat reggel 5.40
Személyvonat délután 12.48

Aradról Brádra érkezik:

Személyvonat délelőtt 11.53
Személy vonat este 7.46

Brádról Aradra indul:

Személyvonat éjjel 3.00
Személyvonat délután 1.18

Brádról Aradra érkezik:

Személyvonat délelőtt 10.00
Személyvonat este 7.38

Aradról Pankotára indul:

Reggel 6:26

Aradról Pankotára érkezik:

Délelőtt 9.54

Pankotáról Aradra indul:

Délután 2:13

Pankotáról Aradra érkezik:

Délután 3:43

Aradról Ujszentannára indul:

Délután 5:30

Aradról Ujszentannára érkezik:

Este 6:10

Ujszentannáról Aradra indul:

Este 6:22

Ujszentannáról Aradra érkezik:

Este 6:58

Borosjenőről Csermőre indul:

Vegyes vonat délelőtt 9:32
Vegyes vonat délután 5:32

Csermőről Borosjenőre indul:

Vegyes vonat reggel 6:32
Vegyes vonat délután 4:29

Mezőhegyesről Kétegyházára indul:

Motoros vonat reggel 8:37
Motoros vonat este 6:20

Kétegyházáról Mezőhegyesre indul:

Motoros vonat reggel 6:10
Motoros vonat délután 4:10

Ujszentannáról Kétegyházára ind.:

Motoros vonat reggel 9:25
Motoros vonat este 7:00

Kétegyházáról Ujszentannára ind.:

Motoros vonat reggel 6:00
Motoros vonat délután 4:00

Borossebesről Menyházára indul:

Vegyesvonat délelőtt 9:00
Mogyházáról Borossebesre indul:
Vegyesvonat délután 2:39